

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE ZA ROK 2021

Bratislava apríl 2022

Obsah

Úvod	2
1. Orgány Sociálnej poisťovne a hlavný kontrolór	
1.1 Dozorná rada	2
1.2 Generálny riaditeľ	3
1.3 Riaditelia pobočiek	3
1.4 Hlavný kontrolór	3
2. Riadiaca a organizačná činnosť	
2.1. Stratégia	4
2.2. Organizácia a riadenie ústredia	5
2.3. Organizácia a riadenie pobočiek	5
2.4. Kontrolná činnosť	5
2.5. Výkon dozoru štátu	6
2.6. Komunikácia s verejnosťou	7
2.7. Sťažnosti	8
2.8. Príjem a expedícia podaní	9
2.9. Ľudské zdroje	9
2.10. Zahraničné vzťahy	12
3. Dôchodkové poistenie	
3.1. Rozhodovanie o nároku na dôchodkovú dávku a jej výplatu	13
3.2. Hromadné úpravy dávok dôchodkového poistenia	15
3.3. Opravné prostriedky v dôchodkovom poistení	16
3.4. Starobné dôchodkové sporenie (II. pilier)	16
4. Nemocenské poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie	
4.1. Nemocenské poistenie	17
4.2. Úrazové poistenie	18
4.3. Poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie	19
5. Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia	
5.1. Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť pobočiek – I. stupeň	20
5.2. Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia – II. stupeň	21

6. Právna služba a legislatíva

6.1.	Právna služba	22
6.2.	Legislatíva	23

7. Ekonomika a správa fondov

7.1.	Rozpočet a jeho plnenie	23
7.2.	Správny fond	24
7.3.	Výber poistného	25
7.4.	Správa a vymáhanie pohľadávok	27
7.5.	Verejné obstarávanie	28

8. Prevádzkovo-technická činnosť

8.1.	Investičný rozvoj a prevádzka	29
8.2.	Bezpečnosť	29

9. Informačný systém

9.1.	Technické náležitosti	30
9.2.	Zmeny programového vybavenia	31
9.3.	Príprava a realizácia projektov v oblasti informatiky	37

Záver		39
--------------	-------	----

Úvod

V roku 2021 Sociálna poisťovňa naďalej vykonávala dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a činnosti spojené s výkonom starobného dôchodkového sporenia podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o starobnom dôchodkovom sporení“). Pri výkone sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa ďalej plnila funkciu prístupového bodu a styčného orgánu, ktorý zabezpečuje komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie.

1. Orgány Sociálnej poisťovne a hlavný kontrolór

Podľa § 121 zákona o sociálnom poistení orgány Sociálnej poisťovne sú generálny riaditeľ, dozorná rada a riaditeľ pobočky. Kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s majetkom Sociálnej poisťovne vykonáva podľa § 245a zákona o sociálnom poistení hlavný kontrolór.

Dozorná rada

1.1.

Dozorná rada je podľa § 123 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dozorný orgán a kontrolný orgán Sociálnej poisťovne. Dozorná rada má podľa § 123 ods. 3 zákona o sociálnom poistení 11 členov. V roku 2021 bolo zloženie dozornej rady v súlade s § 123 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nasledovné:

predseda

- **Milan KRAJNIAK**, od 21. marca 2020 do 16. marca 2021, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- **Andrej Doležal**, od 17. marca 2021 do 8. apríla 2021, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- **Milan KRAJNIAK**, od 9. apríla 2021, minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,

členovia

za vládu Slovenskej republiky

- **Boris AŽALTOVIČ**, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- **Eduard HAGARA**, do 30. septembra 2021, Inštitút finančnej politiky
- **Ján MIKULÍK**, od 10. decembra 2021, Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
- **Marcel KLIMEK**, Ministerstvo financií Slovenskej republiky,

za reprezentatívne združenia zamestnávateľov

- **Daniel ŠIRHAL**, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky,
- **Ľudovít PAUS**, Združenie podnikateľov Slovenska,
- **Miriám FILOVÁ**, Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky,

za reprezentatívne združenia odborových zväzov

- **Magdaléna MELLENOVÁ**, Odborový zväz potravinárov Slovenskej republiky,
- **Mária SVOREŇOVÁ**, Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky,
- **Martin MIKLUŠ**, Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku,

za záujmové združenia občanov reprezentujúcich poberateľov dôchodkových dávok

- **Ján LIPIANSKY**, Jednota dôchodcov na Slovensku.

Podpredsedami dozornej rady boli v roku 2021 Magdaléna Mellenová za reprezentatívne združenia odborových zväzov a Ľudovít Paus za reprezentatívne združenia zamestnávateľov. Dozorná rada vykonávala v roku 2021 svoje právomoci ustanovené v § 123 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Predseda dozornej rady v súlade so zákonom o sociálnom poistení a rokovacím poriadkom dozornej rady v roku 2021 zvolal 6 riadnych zasadnutí, na ktorých bolo prijatých celkovo 87 uznesení k materiálom predloženým v zmysle vecného a časového plánu konania zasadnutí dozornej rady na rok 2021 a jedno zasadnutie per rollam, na ktorom bolo prijaté 1 uznesenie k návrhu stanoviska dozornej rady k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2022 a rozpočtovému výhľadu na roky 2023 a 2024.

Generálny riaditeľ

1.2.

Podľa § 122 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení na čele Sociálnej poisťovne je generálny riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky. Funkciu generálneho riaditeľa vykonával v roku 2021 Juraj Káčer. Generálny riaditeľ je podľa § 122 ods. 3 zákona o sociálnom poistení štatutárnym orgánom Sociálnej poisťovne. Generálny riaditeľ vykonával v roku 2021 pôsobnosť a právomoci podľa § 122 ods. 4 zákona o sociálnom poistení a štatútu Sociálnej poisťovne.

Riaditelia pobočiek

1.3.

Pobočku riadi a za jej činnosť zodpovedá generálnemu riaditeľovi podľa § 127 ods. 1 zákona o sociálnom poistení riaditeľ pobočky. Pôsobnosť a právomoci riaditeľa pobočky podľa § 127 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, štatútu Sociálnej poisťovne a kompetenčného poriadku Sociálnej poisťovne vykonávali v roku 2021 riaditelia pobočiek uvedení v prílohe č. 1.

Hlavný kontrolór

1.4.

Hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) podľa § 245a zákona o sociálnom poistení a podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“). Podľa § 245b zákona o sociálnom poistení hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne volí a odvoláva dozorná rada. Funkciu hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne vykonával v roku 2021 Martin Brilla. Kontrolnú činnosť vykonával hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne a zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra v súlade so schváleným ročným plánom kontrolnej činnosti a na základe uznesenia dozornej rady. V roku 2021 vykonal hlavný kontrolór a zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra v súlade s § 9 zákona o finančnej kontrole 17 finančných kontrol na mieste v súlade s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne, schváleným dozornou radou a jednu finančnú kontrolu na mieste na základe uznesenia dozornej rady. Cieľom finančných kontrol na mieste bolo overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti vybraných finančných operácií, týkajúcich sa správneho fondu Sociálnej poisťovne a hospodárenia s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne.

V roku 2021 bolo začaté vykonávanie výkonnostných kontrol v rámci konkrétnych finančných kontrol na mieste. Výkonnostné kontroly boli realizované v priamej súvislosti s vyhodnocovaním kľúčových ukazovateľov výkonnosti jednotlivých pobočiek.

S prihliadnutím na závažnosť zistených nedostatkov povinné osoby prijali účinné opatrenia na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, resp. nedostatky menej závažného charakteru boli odstraňované povinnými osobami operatívne už počas výkonu kontrol.

Hlavný kontrolór Sociálnej poisťovne a zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra na základe záverov jednotlivých kontrol poskytovali súčinnosť dotknutým vecne príslušným organizačným útvarom Sociálnej poisťovne pri zmene systémových pracovných postupov, s cieľom zabezpečenia súladu vykonávaných pracovných činností so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

2. Riadiaca a organizačná činnosť

Stratégia

2.1.

Sociálna poisťovňa v roku 2021 plnila Strategické zámery činnosti Sociálnej poisťovne na obdobie rokov 2021 – 2026, ktoré boli schválené vládou Slovenskej republiky dňa 17. marca 2021 a Národnou radou Slovenskej republiky dňa 17. júna 2021, ako dokument, v ktorom sú definované základné aj dlhodobé ciele

Sociálnej poisťovne na obdobie šiestich rokov.

Rozvojové aktivity Sociálnej poisťovne sú realizované v kontexte štyroch základných strategických zámerov, ktorými sú:

- Dostupné elektronické a profesionálne kontaktné služby,
- Informatizované procesy v modernej štruktúre,
- Efektívny manažment zdrojov na základe manažérskych údajov,
- Vhodné podmienky na zvyšovanie spokojnosti a výkonnosti zamestnancov.

V rámci strategického zámeru Dostupné elektronické a profesionálne kontaktné služby Sociálna poisťovňa v roku 2021 realizovala projekty Elektronická zložka klienta (ďalej len „EZK“), Elektronická výmena údajov o sociálnom zabezpečení (ďalej len „EESSI“), Jednotná digitálna brána („ďalej len JDB“), OverSi, Elektronická komunikácia (ďalej len „eGovernment“), Elektronické potvrdenie o práceneschopnosti (ďalej len „ePN“), projekt Klientské centrum a regionálne informačno-poradenské centrum, Nové webové sídlo Sociálnej poisťovne, Individuálny účet poistenca (ďalej len „IÚP“) a projekt Informačno-poradenská činnosť (ďalej len „IPČ“). Sociálna poisťovňa v uplynulom roku kládla zvýšený dôraz na propagáciu využívania elektronických služieb.

Strategický zámer Informatizované procesy v modernej štruktúre Sociálna poisťovňa v roku 2021 napĺňala realizovaním projektov Elektronický dávkový spis (ďalej len „EDS“) a Modernizácia dávkových agend Sociálnej poisťovne (ďalej len „MODA“).

V súvislosti so strategickým zámerom Efektívny manažment zdrojov na základe manažérskych údajov Sociálna poisťovňa v roku 2021 realizovala projekty Efektívny manažment údajov Sociálnej poisťovne (ďalej len „MUSP“), Informačný systém vonkajšej, vnútornej a finančnej kontroly (ďalej len „Kontrola“), Implementácia Office 365 a Registratúra Sociálnej poisťovne.

V rámci strategického zámeru Vhodné podmienky na zvyšovanie spokojnosti a výkonnosti zamestnancov sa v priebehu roka 2021 Sociálna poisťovňa zamerala na Modernizáciu systému personálnej práce, implementovala E-learningový systém a pripravila návrh Nového systému adaptačného vzdelávania zamestnancov sekcie dôchodkového poistenia, zaviedla Referenčný

program na získanie zamestnancov na dlhodobu ťažko obsaditeľné pracovné pozície, rozpracovala návrh Transformácie systémov hodnotenia a odmeňovania zamestnancov, zrealizovala Prieskum spokojnosti zamestnancov, Analýzu katalógu pracovných miest pobočiek Sociálnej poisťovne a definovanie výkonnostných ukazovateľov a hodnotenia zamestnancov.

Správu o plnení strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2021 predkladá generálny riaditeľ podľa § 122 ods. 4 písm. c) štvrtého bodu zákona o sociálnom poistení na rokovanie dozornej rady a následne vlády Slovenskej republiky do konca marca 2022.

Organizácia a riadenie ústredia

2.2.

Ústredie je podľa § 124 zákona o sociálnom poistení organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne. Ústredie riadi generálny riaditeľ. Sídлом ústredia je Bratislava. Personálne obsadenie organizačných útvarov ústredia v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa v roku 2021 je uvedené v prílohe č. 2.

Na účely riadenia organizačných zložiek vydalo ústredie v roku 2021 spolu 75 vnútorných predpisov, z toho 36 príkazov generálneho riaditeľa a 39 metodických usmernení.

Predmetom porád vedenia, ktoré zvolal v roku 2021 generálny riaditeľ, bolo najmä plnenie aktuálnych úloh v oblasti sociálneho poistenia, plnenie strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne, koncepcia rozvoja informačného systému, hospodárenie Sociálnej poisťovne, verejné obstarávanie, kontrolná činnosť a eliminácia zneužívania sociálneho systému, prijímanie opatrení na elimináciu dopadov pandémie na činnosť Sociálnej poisťovne, návrhy na zmenu legislatívy a zvyšovanie proklientskej orientácie Sociálnej poisťovne.

Organizácia a riadenie pobočiek

2.3.

V roku 2021 v súlade so zákonom o sociálnom poistení činnosť Sociálnej poisťovne vykonávalo aj 36 pobočiek a v rámci ich územnej pôsobnosti 44 vysunutých pracovísk. Podľa § 127 ods. 3 zákona o sociálnom poistení riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Riaditeľ pobočky vydáva vnútorné predpisy, ktorými upravuje otázky vyplývajúce z jeho riadiacej pôsobnosti. V roku 2021 bolo v 36 pobočkách Sociálnej poisťovne vydaných celkom 138 príkazov riaditeľov pobočiek.

Ústredie operatívne usmerňovalo činnosť pobočiek na celoslovenských pracovných porádach, zvolaných generálnym riaditeľom a jednotlivými organizačnými útvarmi ústredia so zameraním najmä na jednotnú aplikáciu zákona o sociálnom poistení, zefektívňovanie elektronickej komunikácie, činnosti v oblasti hospodárenia, prevádzky, bezpečnosti a optimalizáciu procesov.

Kontrolná činnosť

2.4.

Kontrolná činnosť v Sociálnej poisťovni v roku 2021 bola vykonávaná v rámci vnútornej kontroly, finančnej kontroly na mieste a vonkajšej kontroly a riadila sa plánmi kontrolnej činnosti na rok 2021.

V rámci vnútornej kontroly bolo v roku 2021 vykonaných 102 kontrol, z toho 11 v ústredí a 91 v pobočkách Sociálnej poisťovne. Kontroly boli zamerané hlavne na oblasť výberu poistného, vymáhania pohľadávok, na oblasť spisovania žiadostí o invalidný dôchodok a oblasť výplaty a nároku na nemocenské a dôchodkové dávky. Podľa zákona o finančnej kontrole a audite vykonali zamestnanci Sociálnej poisťovne 92 finančných kontrol na mieste

zameraných na finančné operácie pobočky. V prípade zistených nedostatkov Sociálna poisťovňa priebežne prijímala opatrenia na ich odstránenie.

V roku 2021 bol zavedený do praxe nový systém centralizovaného plánovania vonkajších kontrol, ktorý prispel k nestrannosti, objektívnosti a transparentnosti výberu subjektov na výkon vonkajšej kontroly a bolo vykonaných u zamestnávateľov 9 889 vonkajších kontrol, pričom 8 724 kontrol bolo ukončených protokolom, čo predstavuje zistenie nedostatkov u 88 % skontrolovaných subjektov. Správnosť odvodu poistného, plnenie registračných a oznamovacích povinností bola skontrolovaná za 202 339 zamestnancov. V roku 2021 Sociálna poisťovňa pristúpila k rozšíreniu sledovania štatistických ukazovateľov o údaje týkajúce sa zistených nedostatkov. Kontrolnou činnosťou bolo u zamestnávateľov zistených celkom 227 676 nedostatkov, ktoré spočívali hlavne vo vykazovaní nesprávnych údajov potrebných k určení výšky poistného na sociálne poistenie, v nedodržaní splatnosti odvodu poistného a v neplnení/nesprávnom plnení registračných a oznamovacích povinností.

Počas výkonu vonkajších kontrol zamestnávatelia uhradili poistné v sume 3 732 299,70 eur, ktoré sa vzťahovalo ku kontrolovanému obdobiu. Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 1 138 472,04 eur.

Podobne, ako v roku 2020, bol zaznamenaný nižší počet vykonaných vonkajších kontrol v súvislosti s pretrváváním mimoriadnej pandemickej situácie. Výkon vonkajších kontrol bol v niektorých mesiacoch obmedzený (najmä v mesiacoch január až apríl 2021 a november a december 2021) z dôvodu presunu zamestnancov vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu na výpomoc pri spracovaní dávok sociálneho poistenia, osobitne pandemických dávok.

Výkon dozoru štátu

2.5.

Dozor štátu v roku 2021 v Sociálnej poisťovni v súlade s § 246 zákona o sociálnom poistení vykonávalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

V roku 2021 pokračoval a bol uzatvorený dozor štátu, ktorý trval od 25. novembra 2020 do 30. júna 2021 v pobočke Nitra, zameraný na postup pri spisovaní žiadostí o invalidné dôchodky, ich dokumentáciu a podklady na rozhodnutie. Dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia, v správe z dozoru štátu uviedla dozorná skupina len odporúčania vo vzťahu k metodickým postupom.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky začalo a uzatvorilo v roku 2021 nasledovné dozory štátu v Sociálnej poisťovni:

- od 2. marca 2021 do 4. mája 2021 v pobočke Trnava, zameraný na podanie poistenca, ktoré sa týkalo uspokojenia nárokov z pracovnoprávných vzťahov v dôsledku platobnej neschopnosti zamestnávateľa; dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia, v správe z dozoru štátu uviedla dozorná skupina len odporúčania vo vzťahu k metodickým postupom,
- od 12. mája 2021 do 30. septembra 2021 v pobočke Žiar nad Hronom, zameraný na postup pri spracovaní a evidencii žiadosti o dávku garančného poistenia a pri posúdení nároku, výpočte a výplate dávky garančného poistenia; dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia ani odporúčania,
- od 19. júla 2021 do 31. októbra 2021 v pobočke Svidník, zameraný na postup pri spracovaní a evidencii žiadostí o dávku garančného poistenia a o dávku v nezamestnanosti a pri posúdení nároku, výpočte a výplate dávky garančného

poistenia a dávky v nezamestnanosti; dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia, v správe z dozoru štátu uviedla dozorná skupina len odporúčania vo vzťahu k metodickým postupom,

- od 2. augusta 2021 do 30. októbra 2021 v pobočke Lučenec, zameraný na postup pri spisovaní žiadostí o invalidné dôchodky, ich dokumentáciu a podklady na rozhodnutie; dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia ani odporúčania,
- od 27. septembra 2021 do 10. decembra 2021 v pobočke Topoľčany, zameraný na výber poistného, vymáhanie pohľadávok, správu pohľadávok a správny výkon; dozornou skupinou neboli uložené žiadne opatrenia, v správe z dozoru štátu uviedla dozorná skupina len odporúčania vo vzťahu k metodickým postupom.

V októbri 2021 začalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dozor štátu v ústredí a pobočke Martin, zameraný na podanie poistkyne v súvislosti s vybavením jej žiadosti o starobný dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia. Uvedený výkon dozoru štátu nebol do konca roka 2021 ukončený.

Komunikácia s verejnosťou

2.6.

Sociálna poisťovňa sa riadi princípmi včasnej, transparentnej a partnerskej komunikácie s cieľom zrozumiteľne priblížiť širokú agendu sociálneho poistenia čo najširšiemu spektru klientov. Proaktívne v médiách vyhľadáva príležitosti adresnej komunikácie o témach patriacich do jej pôsobnosti v snahe poradiť občanom v rôznych životných situáciách a včas ich informovať o dôležitých zmenách. V roku 2021 sa informácie o činnosti Sociálnej poisťovne objavili vo viac ako 11 300 publikovaných príspevkoch v tlači, v televíznych reportážach, v rozhlase či na webových portáloch. Zástupcovia Sociálnej poisťovne pravidelne vystupovali v reláciách Rozhlasu a televízie Slovenska, napr. Dámsky magazín, Regine, v košickom vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska, v Teleráne televízie Markíza, v rannom vysielaní Televízie JOJ. Servisné a poradenské témy a materiály Sociálna poisťovňa pravidelne pripravovala do printových médií a na webové portály, vrátane špecializovaných čitateľských príloh (Denník N, SME, Pravda, Hospodárske noviny, Nový čas, Plus 1 deň, týždenník Trend, či portály podnikajte.sk, webnoviny.sk, finance.sk atď.).

K významnému komunikačnému nástroju, ktorý Sociálna poisťovňa v minulom roku využívala v styku s klientmi, patrí webové sídlo Sociálnej poisťovne, na ktorom zverejnila 135 tlačových správ k problematike sociálneho poistenia a 45 tlačových správ o činnosti pobočiek. Portál bol priebežne celý rok aktualizovaný informáciami o zmenách v sociálnom poistení a doplňovaný o nové formuláre pre klientov tak, aby im uľahčili kontaktovanie Sociálnej poisťovne a vybavovanie ich záležitostí. Dôraz pri komunikácii Sociálna poisťovňa kládla na využívanie elektronických služieb, osobitne e-formulárov pri vybavovaní pandemických dávok a novej dávky tehotenskej, ku ktorej pripravila aj osobitný informačný leták. Informácie tak smerovali priamo k poistenkám, ktoré ich majú k dispozícii v gynekologických ambulanciách. V súvislosti s dávkou tehotenskej Sociálna poisťovňa listom oslovila poistkyne, ktorým by pravdepodobne vznikol nárok na novú dávku, hoci o ňu nepožiadali, aby tak o tehotenskú neprišli.

V roku 2021 Sociálna poisťovňa zrealizovala niekoľko nových aktivít, ktoré prispievajú k zvýšeniu proaktívnej komunikácie s klientmi a rozširujú spektrum komunikačných kanálov s verejnosťou. Sústredila sa na rozvoj facebookového profilu, využitím ktorého poskytovala nielen užitočné informácie a poradenstvo v oblasti sociálneho poistenia, ale s klientmi aj aktívne komunikovala, verejne aj cez súkromné správy Facebook Messenger. Sociálna

poisťovňa prostredníctvom svojho konta publikovala za 12 mesiacov 142 príspevkov, ktoré spolu zasiahli viac ako 536 269 užívateľov. Najúspešnejšie príspevky týkajúce sa pandemického ošetrovného pravidelne získavali dosah na približne 65 tisíc užívateľov. Facebook sa stal už neodmysliteľným komunikačným kanálom pre rôzne vekové kategórie. Postupným rastom sa zvýšil počet sledovateľov profilu do konca roka 2021 na viac ako 7 200. Príspevky zdieľali na svojich profiloch okrem iných aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, stránky mzdových a účtovných kancelárií, či stránky obcí Slovenska. Chatbot (automatický konverzačný robot), zavedený v závere roka 2021, umožnil interaktívnu automatizovanú komunikáciu preddefinovaných okruhov tém. Pilotná téma reflektovala potreby pandemickej situácie a ponúka klientom poradenský servis o dávke pandemickej ošetrovnej. Proaktívna adresná komunikácia vo forme Noviniek zasielaných na e-mail klienta tiež zvýšila informovanosť verejnosti o sociálnom poistení a poskytla jej adresne užitočné informácie o sociálnom poistení (novinky, zmeny, či servisné informácie z prvej ruky). Odber Noviniek bol nasadený v závere roka 2021 s ohlasom klientov prevyšujúcim očakávanie.

Informačno-poradenské centrum Sociálnej poisťovne pomáhalo aj v roku 2021 praktickými radami občanom žijúcim a pracujúcim v Slovenskej republike, ale aj občanom zo zahraničia riešiť ich konkrétne životné situácie. Na otázky klientov odpovedalo telefonicky, vrátane dvoch bezplatných liniek, elektronicky prostredníctvom e-mailov a formulára pre otázky na webovej stránke Sociálnej poisťovne a pri osobných návštevách. V roku 2021 Informačno-poradenské centrum Sociálnej poisťovne vybavilo radami a odporúčaním postupu v telefonickom kontakte 554 219 požiadaviek, elektronicky 125 469 a v osobnom kontakte 15 645 (klientske centrum bolo pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu do 30. apríla 2021 zatvorené), tzn. spolu vybavilo 695 333 požiadaviek klientov. V posledných rokoch Sociálna poisťovňa zaznamenáva výrazný nárast počtu žiadostí o informácie a asistenciu pri riešení konkrétnych životných situácií, ktoré od druhej vlny pandémie vybavuje v predĺžených úradných hodinách.

V záujme minimalizovania vzniku a nárastu dlžného poistného Sociálna poisťovňa pokračovala aj v roku 2021 v proaktívnej činnosti pripomínania aktuálnych nedoplatkov a ďalších povinností zamestnávateľom a samostatne zárobkovom činným osobám (ďalej len „SZČO“). Živnostníkom a ostatným SZČO rozoslala Sociálna poisťovňa spolu 113 374 správ (SMS správy a e-maily) o aktuálnych nedoplatkoch na poistnom. Na základe týchto upozornení SZČO dodatočne uhradili meškajúce poistné vo výške 3 158 189,79 eur. Zamestnávateľom, ktorí dostávajú informácie o nezaplatenom poistnom za uplynulý mesiac, poslala Sociálna poisťovňa spolu 221 254 SMS správ a e-mailov. Príjem z takto zaplateného dlžného poistného bol 21 059 470,73 eur, pričom uvedený postup bol aj v roku 2021 verejnosťou vnímaný ako ústretový krok zo strany Sociálnej poisťovne. Okrem toho Sociálna poisťovňa odoslala v roku 2021 zamestnávateľom aj ďalších 151 931 správ (SMS správy a e-maily) o neodovzdaných mesačných výkazoch poistného a príspevkov za ich zamestnancov. V súvislosti s prijímanými legislatívnymi zmenami súvisiacimi s pandemickou situáciou (napr. odklad poistného za vládou Slovenskej republiky určené mesiace, tzv. kurzarbeit a pod.) zároveň zrealizovala aj ďalších 37 mimoriadnych informačných kampaní formou SMS správ/e-mailov.

Sťažnosti

2.7.

Sociálna poisťovňa v roku 2021 prijala celkom 362 sťažností, z uvedeného počtu prijala ústredie 315 a pobočky 47 sťažností. Sťažnosti klientov smerovali aj v roku 2021 najmä na dodržanie zákonnej lehoty v oblasti dôchodkového

poistenia, lekársku posudkovú činnosť, postup pri výbere poistného a postupy súvisiace s výplatou dávok nemocenského poistenia.

Sťažnosti Sociálna poisťovňa vybavila podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov a o výsledku prešetrenia boli fyzické osoby a právnické osoby informované v zákonom stanovenej lehote. V prípade zistených opodstatnených sťažností došlo zo strany príslušných vecných útvarov Sociálnej poisťovne bezodkladne k odstráneniu zisteného nedostatku a prijatiu opatrení. Vo vzťahu k rozsahu agendy vybavovanej Sociálnou poisťovňou počet prijatých sťažností podľa zákona o sťažnostiach predstavuje menej ako 0,01 % z celkového počtu konaní súvisiacich s predmetom sťažností.

Príjem a expedícia podaní

2.8.

Sociálnej poisťovni bolo v roku 2021 doručených 1 717 810 ks listových zásielok. Z uvedeného počtu bolo doručených ústrediu 919 246 ks listových zásielok a pobočkám 798 564 ks listových zásielok. Sociálna poisťovňa v roku 2021 vyexpedovala 5 750 356 ks listových zásielok prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. Na úhradu poštovného vynaložila 5 290 708 eur. Ústredie zabezpečilo expedíciu 2 639 633 ks listových zásielok. Pobočky Sociálnej poisťovne zabezpečili expedíciu 3 110 723 ks listových zásielok.

Nárast v roku 2021 zaznamenali podania doručené a odoslané do a z elektronickej schránky Sociálnej poisťovne na portáli www.slovensko.sk, kde bolo v roku 2021 doručených 1 266 392 ks podaní. Z uvedeného počtu bolo doručených touto formou ústrediu 425 830 ks podaní a pobočkám 840 562 ks podaní. Celkovo bolo odoslaných 1 070 787 ks elektronických podaní, z toho ústredie odoslalo 403 218 ks podaní do elektronických schránok a pobočky 667 569 ks podaní.

Ľudské zdroje

2.9.

Prioritou Sociálnej poisťovne v oblasti zamestnanosti bolo aj v roku 2021 udržanie podmienok pre stabilizáciu zamestnancov, vrátane zabezpečovania požadovaného počtu odborných zamestnancov na jednotlivých organizačných útvaroch.

Ukazovateľ	Evidenčný stav zamestnancov	z toho ženy	muži	Počet zamestnancov v mimo evidenčnom stave
Plánovaný počet zamestnancov	5 458	x	x	x
Skutočnosť k 31. 12. 2021	5 430	4673	757	320

K 31. decembru 2021 pracovalo v Sociálnej poisťovni 406 zamestnancov vo vedúcich funkciách na všetkých stupňoch riadenia (7,48 % z celkového počtu).

Ukazovateľ	Ústredie	Pobočky	Spolu
Pohyb zamestnancov			
uzatvorený pracovný pomer 2021	200	315	515
skončený pracovný pomer 2021	175	316	491

V porovnaní s rokom 2020, kedy bola zaznamenaná mierne znížená fluktuácia oproti roku 2019 (7,19 % oproti 8,23 %), bola v roku 2021 priemerná fluktuácia na úrovni 9,12 %, čo predstavuje medziročný nárast zvýšenia o 1,93 %. Jedným z hlavných dôvodov jej nárastu, podobne ako v roku 2020 (34 %), predstavoval odchod zamestnanca do dôchodku (26 %). Oproti stavu k 31. decembru 2020 nenastala výraznejšia zmena vo vzdelanostnej štruktúre, v štruktúre podľa pohlavia a vekového priemeru zamestnancov.

Ukazovateľ	Stav k 31. 12. 2020	Stav k 31. 12. 2021
Vekový priemer zamestnancov v rokoch	47,8	47,76
Podiel mužov a žien	13,37 % / 86,63 %	13,94 % / 86,06 %
Vzdelanie - podiel zákl. až SŠ / VŠ	48,3 % / 51,49 %	47,5 % / 52,1 %

Sociálna poisťovňa v oblasti zamestnanosti sa aj v roku 2021 zamerala osobitne na analýzu prijímaných opatrení na zvyšovanie dĺžky zamestnania.

Priemerná dĺžka zamestnania v Sociálnej poisťovni	Stav k 31. 12. 2020	%	Stav k 31. 12. 2021	%
do 5 rokov	1 383	25,51 %	1 455	26,80 %
od 5 do 10 rokov	581	10,72 %	622	11,45 %
od 10 do 15 rokov	846	15,60 %	721	13,28 %
od 15 do 20 rokov	793	14,63 %	881	16,22 %
od 20 do 25 rokov	657	12,12 %	533	9,82 %
25 rokov a viac	1 162	21,43 %	1 218	22,43 %
Spolu počet zamestnancov	5 422	100,00%	5 430	100,00%

Odmeňovanie zamestnancov bolo v roku 2021 vykonávané v súlade so mzdovým poriadkom Sociálnej poisťovne a so záväzkami vyplývajúcimi z kolektívnej zmluvy. V roku 2021 Sociálna poisťovňa, v nadväznosti na závery z kolektívneho vyjednávanía percentuálne zvýšila mzdy všetkým zamestnancom o 3 %.

Pandemická situácia aj v roku 2021 mimoriadne ovplyvnila vyťaženosť zamestnancov Sociálnej poisťovne, pričom najväčší nárast práce Sociálna poisťovňa zaznamenala v agende nemocenského poistenia, a to nárast v počte vyplatených nemocenských dávok oproti roku 2020 o cca 10 %, oproti bežnému roku pred pandémiou však o viac ako cca 50 %, ďalej v agende dôchodkového poistenia, najmä nárast v počte spracovaných a vybavených žiadostí o dôchodok o cca 20 % oproti roku 2020. Zvýšený bol aj výkon v agende lekárskej posudkovej činnosti, a to v spojitosti s vysokými počtami evidovaných dlhodobých pracovných neschopností.

Zamestnanci Sociálnej poisťovne dokázali zvládnuť nárast agendy za súčasnej absencie kolegov z dôvodu pandémie aj vďaka nadčasovým hodinám (viac ako 145 000 tisíc hodín).

Vzdelávanie

V oblasti vzdelávania si pandemická situácia vyžiadala zmenu formy vzdelávania a vzdelávacích aktivít Sociálnej poisťovne, pretože prezenčnou formou nebolo možné zrealizovať všetky plánované aktivity. Odborné školenia, ktoré už nebolo možné odkladať prešli do online priestoru. Odborná príprava na získanie odbornej spôsobilosti v oblasti dôchodkového poistenia prvýkrát prebiehala plne on-line formou. Do kurzu začínajúceho v septembri 2021 nastúpilo 80 zamestnancov. Zrealizovalo sa 27 vzdelávacích aktivít v rozsahu 34 560 osobohodín.

Vzdelávacích aktivít, zameraných na rozvoj interpersonálnych zručností zamestnancov v celkovom počte 25 v rozsahu 689 osobohodín sa zúčastnilo 130 zamestnancov. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu a enormnú zaťaženosť zamestnancov vo všetkých oblastiach výkonu sociálneho poistenia, boli témy vzdelávacích aktivít prioritne zamerané aj na zvládanie stresu, riešenie konfliktov a asertívnu komunikáciu (64 účastníkov/293 osobohodín).

Vzdelávacích aktivít, zameraných na získanie, udržiavanie a dopĺňanie vedomostí a znalostí odborných zamestnancov Sociálnej poisťovne v nadväznosti na ich uplatňovanie v praxi bolo zrealizovaných 120 aktivít, ktorých sa zúčastnilo 1011 zamestnancov Sociálnej poisťovne (5 813 osobohodín).

V rámci špecializačného vzdelávania odboru lekárskej posudkovej činnosti sa predatestačnej prípravy a diskusných sústreďení zúčastnilo 100 posudkových lekárov (1 120 osobohodín) a štyria lekári odboru lekárskej posudkovej činnosti absolvovali atestačnú skúšku na výkon činnosti posudkového lekára.

Celkové náklady, ktoré Sociálna poisťovňa vynaložila na vzdelávacie aktivity pre svojich zamestnancov v roku 2021, boli vo výške 22 482,60 eur, čo predstavuje pri celkovom počte 392 zrealizovaných vzdelávacích aktivít (1 704 účastníkov) ročnú výšku nákladov na jedného zamestnanca 13,19 eur, vzhľadom na skutočnosť, že väčšina vzdelávacích aktivít je realizovaná vlastnými lektormi, tzn. s nulovými nákladmi.

Meranie a hodnotenie spokojnosti zamestnancov Sociálna poisťovňa uplatnila ako štandardný nástroj strategického personálneho kontroľingu. V roku 2021 Sociálna poisťovňa uskutočnila prieskum spokojnosti svojich zamestnancov, výsledky ktorého uplatňuje pri manažérskom rozhodovaní, ako ďalej postupovať v kľúčových a manažmentom prioritizovaných oblastiach riadenia ľudských kapacít, ich dopĺňania, ako i napĺňania potenciálu súčasných zamestnancov. Prieskumu sa zúčastnilo 4 090 zamestnancov, čo predstavuje 75,6 % z celkového počtu zamestnancov, pričom v ústredí to bolo 1 085 (63,8 %) a v pobočkách 3 005 (81 %).

Zamestnanecké výhody

Sociálna poisťovňa poskytovala, v súlade s platnou kolektívnou zmluvou, aj v roku 2021 pri realizácii svojej sociálnej politiky zamestnancom celý rad benefitov, z ktorých sú viaceré orientované aj do finančnej oblasti s cieľom stabilizácie zamestnancov.

Celkovo na príspevky v oblasti benefitov pre zamestnancov bolo použitých 1 348 084,77 eur z vytvoreného sociálneho fondu, ktorý Sociálna poisťovňa tvorila zo zákonného prídeltu vo výške 1,5 % súhrnu hrubých miezd zúčtovaných zamestnancom v kalendárnom roku. Najvýznamnejšími položkami zo sociálneho fondu bolo aj v roku 2021 čerpanie príspevku na stravovanie celkom za Sociálnu poisťovňu vo výške 810 329 eur a paušálny peňažný príspevok (465 548,25 eur). Ďalšími benefitmi zo sociálneho fondu boli nenávratná sociálna výpomoc pri zložitých životných situáciách; príspevok na kultúrne a športové podujatia, poskytovanie bezúročnej návratnej pôžičky zamestnancom. Pomerne významným prvkom bolo aj poskytnutie odmeny pri dosiahnutí pracovného jubilea v diferencovanej výške

podľa počtu odpracovaných rokov v Sociálnej poisťovni. V roku 2021 bola poskytnutá finančná odmena za odpracované roky v Sociálnej poisťovni celkovo 806 zamestnancom. V rámci zlepšovania kvality života zamestnancov Sociálna poisťovňa poskytla 1 133 zamestnancom, ich rodinným príslušníkom a bývalým zamestnancom - dôchodcom, rekreácie v svojich doškoľovacích a rekreačných zariadeniach Staré Hory a Pavčina Lehota. V súlade s uzatvorenou dohodou o výmenno-rekreačných pobytoch sa pobytu v kúpeľoch Dudince zúčastnilo 29 zamestnancov a 31 ich rodinných príslušníkov. V roku 2021 prispela Sociálna poisťovňa 1 825 zamestnancom finančným príspevkom na rekreáciu v celkovej výške 349 684,89 eur. Sociálna poisťovňa poskytovala v roku 2021 zamestnancom aj ďalšie benefity, napr. príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie odstupňované podľa dĺžky trvania pracovného pomeru v celkovej výške 2 723 397,08 eur za 4 449 zamestnancov, odmeny pri životných výročiach, pracovné voľno s náhradou mzdy nad rámec stanovený Zákonníkom práce, zvýšenú náhradu príjmu pri dočasnej práceneschopnosti, zvýšený rozsah dovolenky o 1 týždeň nad základnú výmeru.

Zahraničné vzťahy

2.10.

Oblasť zahraničných vzťahov bola aj v roku 2021 výrazne ovplyvnená pandémiou COVID-19 a pretrvávajúcimi protiepidemiologickými opatreniami, z toho dôvodu aj v roku 2021 prevažovala medzinárodná spolupráca formou online rokovaní, seminárov a konferencií. Uvedenou formou pokračovala činnosť Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Správna komisia“), Technickej komisie pre spracovanie údajov a pracovných skupín, zriadených Európskou komisiou. Naďalej pokračovali aktivity súvisiace s projektom EESSI, pokračovalo testovanie, školenia a príprava na jeho spustenie do prevádzky. Od júla 2021 sa do projektu EESSI zapojili viaceré vecné útvary Sociálnej poisťovne a komunikácia v oblasti uplatniteľnej legislatívy, nemocenského poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a vymáhania pohľadávok už prebieha elektronicky cez systém EESSI. V roku 2021 prebehla ratifikácia Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska, čím bol zavŕšený proces odchodu Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Členské štáty Európskej únie sa vzájomne informovali o aktuálnej pandemickej situácii, intenzívne si vymieňali skúsenosti a informácie súvisiace s jej dopadom na sociálne zabezpečenie a hľadali spoločné opatrenia na uľahčenie situácie migrujúcich osôb. Do výmeny skúseností sa zapojila aj Sociálna poisťovňa a informovala o opatreniach prijatých v Slovenskej republike v súvislosti s pandémiou COVID-19, o opatreniach na zlepšenie administratívnej spolupráce a prístupu k informáciám pri vysielaní pracovníkov, o digitalizácii v oblasti koordinácie sociálneho zabezpečenia a pod. Sociálna poisťovňa sa aj v roku 2021 zapájala do činnosti Európskej platformy pre boj proti omylom a podvodom v sociálnom zabezpečení a Európskej platformy sociálneho zabezpečenia (ESIP).

Vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu sa ani v roku 2021 nekonali Medzinárodné poradenské dni, ktoré Sociálna poisťovňa v predchádzajúcich rokoch pravidelne pripravovala v spolupráci s Rakúskom, Nemeckom, Maďarskom a Českou republikou. Po zmiernení proticovidových opatrení v júli 2021 generálny riaditeľ navštívil pobočku Českej správy sociálneho zabezpečenia v Hodoníne a v septembri 2021 sa zástupcovia Sociálnej poisťovne zúčastnili medzinárodného seminára v Budapešti, na ktorom informovali o situácii v Slovenskej republike a opatreniach, ktoré prijala Sociálna poisťovňa najmä v oblasti dôchodkov. V októbri 2021 sa v Sociálnej poisťovni uskutočnilo pracovné stretnutie

generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne a ústredného riaditeľa Českej správy sociálneho zabezpečenia, na ktorom bola podpísaná Dohoda o spolupráci medzi Sociálnou poisťovňou a Českou správou sociálneho zabezpečenia pri elektronickej výmene údajov. Uvedená dohoda umožňuje výmenu dát o úmrtiach poberateľov dôchodkov, nahradí papierové vystavenie a doručovanie potvrdení o žití, tzn. zníženie priamej administratívnej záťaže dôchodcov a eliminuje aj riziko neoprávnenej výplaty dávok.

Sociálna poisťovňa v roku 2021 prostredníctvom portálu Info English a Info Deutsch, poskytla súčinnosť a poradenstvo 517 klientom.

3. Dôchodkové poistenie

Podľa § 179 ods. 1 písm. a) prvého bodu zákona o sociálnom poistení dôchodkové poistenie vykonáva ústredie. Ústredie rozhoduje predovšetkým o nároku na dôchodok a jeho sume z I. piliera, vypláca dôchodky, ako aj iné dávky, ktoré sa vyplácajú spolu s dôchodkom.

Podľa § 178 ods. 1 písm. c) a d) zákona o sociálnom poistení pobočky prijímajú a spisujú žiadosti o dôchodok, vrátane žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia.

Pobočky v dávkovom dôchodkovom konaní vykonávajú úkony na zistenie skutočného stavu veci, najmä zabezpečujú listinné dôkazy, výpovede a vyjadrenia účastníkov konania, rozhodujú o sociálnom dôchodku, vyhotovujú evidenčné listy dôchodkového poistenia (ELDP), riešia nezrovnalosti zistené v elektronických evidenčných listoch dôchodkového poistenia (eELDP) doručených zamestnávateľmi, vykonávajú aj konzultačnú a poradenskú činnosť, vrátane informatívneho výpočtu dôchodku.

Od 20. septembra 2021 boli zavedené nové postupy spisovania žiadosti o dôchodok využívajúc informačné systémy Sociálnej poisťovne. Novými postupmi sa skrátil čas samotného spísania žiadosti o dôchodok, čím sa rozšíril časový priestor na kontrolu predkladaných dokladov a konzultačnú a poradenskú činnosť o cca 5 – 10 minút.

Rozhodovanie o nároku na dôchodkovú dávku a jej výplatu

3.1.

V oblasti rozhodovania o nárokoch občanov na dôchodky a ich výplatu Sociálna poisťovňa v roku 2021 zaznamenala a vykonala nasledovné úkony:

a) počet podaní vo veciach dôchodkového poistenia	460 472,
z toho počet všetkých žiadostí o dôchodok (o starobný, predčasný starobný, invalidný, vdovský vdovecký a sirotsky dôchodok) doručených ústrediu (zo zahraničia 3 090)	125 845,
b) počet elektronických podaní	193 730,
c) počet vydaných rozhodnutí z	1 852 682,
• automatického spracovania	
počet celkovo vydaných rozhodnutí o dôchodku,	1 593 544,
z toho	
- valorizácia dôchodkov	1 420 907,
- zvýšenie starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku	133 381,
- dôchodkový vek od 1. januára 2021	39 256,
• individuálneho spracovania	
počet celkovo vydaných rozhodnutí o dôchodku,	259 138,

- z toho
- priznaných dôchodkov na žiadosť 107 823,
(v odbore zahraničných agend 18 391)
 - zamietnutých žiadostí o dôchodok 11 164,
(predčasných starobných dôchodkov 1 248)
 - vydaných zmenových rozhodnutí 140 151,
- d) počet dokumentov zaslaných do e-schránok (napr. oznámenia o vykonaní zrážok exekútorom, poskytovanie informácií bankám, daňovým úradom a súdom) 157 088,
- e) počet preddavkovo vyplácaných dôchodkov 4 632.
- V roku 2021 Sociálna poisťovňa priemerne mesačne vyplácala 1 736 986 dôchodkov. K 31. decembru 2021 vyplácala 1 746 209 dôchodkov.
- Sociálna poisťovňa v roku 2021 plnila bežné i mimoriadne úlohy a vykonávala aj ďalšie činnosti súvisiace s agendou dôchodkového poistenia v rozsahu:
- a) výplata dôchodkov
- v hotovosti
 - na územie Slovenskej republiky mesačne priemerne 374 784 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 menej o 14 151 poberateľov dôchodku,
 - na územie iných štátov mesačne priemerne 3 655 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 viac o 109 poberateľov dôchodku,
 - na osobné účty v bankách
 - na územie Slovenskej republiky priemerne 1 005 230 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 viac o 10 866 poberateľov dôchodku,
 - na územie iných štátov priemerne 23 603 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 viac o 2 164 poberateľov dôchodku,
 - poberateľom dôchodkov žijúcich v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby:
 - hromadným poukazom na účet zariadenia priemerne 13 323 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 menej o 1 180 poberateľov dôchodku,
 - na osobné účty poberateľov dôchodkov priemerne 1 784 poberateľom dôchodku, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 menej o 137 poberateľov dôchodku,
- b) evidencia spisových materiálov a ich spracovanie
- v evidencii dávkovej registratúry je uložených cca 2 100 000 dávkových spisov,
 - v evidencii nárokových podkladov je uložených cca 9 200 000 ELDP,
 - v evidencii likvidačných dokladov je zaradených cca 2 500 000 dokladov,
- c) skenovanie nárokových podkladov v rozsahu 322 551 nárokových podkladov potrebných na posúdenie nároku na dôchodok,
- d) automatická kontrola údajov uvedených v eELDP s údajmi evidovanými v informačnom systéme Jednotný výber poistného (JVP), Sociálnej poisťovni bolo doručených 1 142 967 eELDP, pričom v 971 605 eELDP sa údaje zhodovali s údajmi evidovanými v informačnom systéme JVP (85 %),
- e) konverzia údajov
- v pobočkách Humenné, Rimavská Sobota, Stará Ľubovňa v roku 2021 bol spracovaný evidenčný materiál 602 067 poistencov, z toho z optického archivačného systému u 484 367 poistencov narodených v rokoch 1967 až 1972,
 - v ústredí v roku 2021 bol evidenčný materiál spracovaný u 18 616 poistencov.

Sociálna poisťovňa k 31. decembru 2021 vykonávala zrážky 30 683 poberateľom dôchodkov. V roku 2021 bolo doručených 3 993 príkazov a 1 899 zmenových príkazov na vymáhanie pohľadávok Sociálnej poisťovne (napr. pohľadávky na poistnom a na dávkach sociálneho poistenia) zrážkami z dôchodkov.

V rámci mimoriadneho pracovného režimu zamestnanci vybavili 25 521 dávkových spisov. V režime nadčasových prác zamestnanci odpracovali 31 735,5 hodín, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 viac o 12 102 hodín a vybavili 123 772 dávkových spisov, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 viac o 40 817 dávkových spisov.

Hromadné úpravy dávok dôchodkového poistenia

3.2

Sociálna poisťovňa rozhodovala v roku 2021 o hromadných úpravách dávok dôchodkového poistenia, a to:

a) nové určenie sumy vyrovnávacieho príplatku k 31. januáru 2021

Sociálna poisťovňa v roku 2021 novo určila sumu 916 poberateľom starobného dôchodku, ktorým sa vyplácal vyrovnávací príplatok alebo bola výplata vyrovnávacieho príplatku zastavená;

b) zvýšenie sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý je alebo bol sporiteľom

Sociálna poisťovňa prepočítala sumu starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku individuálne 11 092 poberateľom dôchodku;

c) nové určenie sumy starobného dôchodku s prihliadnutím na upravený dôchodkový vek od 1. januára 2020

Sociálna poisťovňa novo určila sumu starobného dôchodku individuálne 3 259 poistníkam s prihliadnutím na upravený dôchodkový vek so zohľadnením výchovy dieťaťa;

d) zvýšenie starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania dôchodku

Zvýšenie 151 836 starobných dôchodkov a predčasných starobných dôchodkov od 1. januára 2021 bolo Sociálnou poisťovňou vykonané ex offo na základe údajov evidovaných v informačnom systéme Sociálnej poisťovne (IS SP), z toho automaticky bolo zvýšených 133 381 dôchodkov a individuálne 18 455 dôchodkov;

e) prepočet zrážok z dôchodkov

Z dôvodu zmeny sumy životného minima od 1. júla 2021 bolo Sociálnou poisťovňou prepočítaných 51 000 zrážok, z toho automaticky 28 220. Suma zrážky sa nezmenila cca 17 900 dôchodcom;

f) poskytnutie jednorazového príspevku účastníkom národného boja

Sociálna poisťovňa automaticky určila poberateľom dôchodku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách sumu jednorazového zvýšenia príspevku a vyplatila tento príspevok 314 poberateľom dôchodku v sume 630 EUR;

g) dôchodkový vek od 1. januára 2021

Sociálna poisťovňa priznala

- jednorazový doplatok k starobnému dôchodku automaticky 30 283 poberateľom dôchodku a individuálne od 1. januára 2021 k priznaniu starobného dôchodku 9 485 poberateľom dôchodku;

- percentuálne zvýšenie dôchodku, ak bol do 31. decembra 2020 priznaný predčasný starobný dôchodok automaticky 8 973 poberateľom dôchodku a individuálne 5 540 poberateľom dôchodku;
- percentuálne zvýšenie dôchodku, ak priznanie starobného dôchodku bolo najskôr od 2. januára 2021 individuálne 1 264 poberateľom dôchodku;

h) 13. dôchodok

Sociálna poisťovňa vyplatila v decembri 2021 13. dôchodok 1 426 739 poberateľom dôchodku. Celková suma vyplatených 13. dôchodkov v decembri 2021 bola 290 964 438,73 eur a priemerná mesačná suma 13. dôchodku bola 205,91 eur;

i) valorizácia od 1. januára 2021

Od 1. januára 2021 bolo Sociálnou poisťovňou valorizovaných 1 736 432 dôchodkov, Celková mesačná suma zvýšenia bola 8 679 651,80 eur a suma vyplatená na doplatkoch od 1. januára 2022 do splatnosti dôchodkov bola 3 029 392,57 eur. Priemerná mesačná suma zvýšenia na jeden valorizovaný dôchodok bola 5,00 eur. Rozhodnutia o zvýšení vyhotovené automaticky boli Sociálnou poisťovňou zasielané poberateľom dôchodkov od 29. decembra 2021 do 14. januára 2022 postupne v celkovom počte 1 420 907, z toho 26 044 do e-schránky.

V rámci valorizácie boli prepočítané zrážky z dôvodu zmeny nepostihnuteľnej sumy, ktorú nie je možné zraziť z dôchodku a sumy, nad ktorú sa suma dôchodku zrazí bez obmedzenia. Počet poberateľov dôchodkov, ktorým Sociálna poisťovňa vykonávala zrážky, sa znížil o cca 7 000, čo predstavuje takmer 23 %.

Opravné prostriedky v dôchodkovom poistení

3.3.

Vo veciach dôchodkového poistenia bolo v roku 2021 doručených druhostupňovému orgánu 5 234 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 332 správnych žalôb. Bolo vydaných 5 156 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 3 981 rozhodnutí, 1 078 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 102 rozhodnutí bolo procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 197 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených 22 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2021 účastníkmi konania podaných 86 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 26 kasačných sťažností. Najčastejšími dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb bol nesúhlas s výškou dôchodku, s dátumom vzniku invalidity a s uznanou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Starobné dôchodkové sporenie (II. pilier)

3.4.

V rámci agendy starobného dôchodkového sporenia v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení Sociálna poisťovňa postupuje za sporiteľov príspevky na starobné dôchodkové sporenie do jednotlivých dôchodkových správcovských spoločností (ďalej len „DSS“), vydáva akceptačné listy a sprostredkováva sporiteľom ponuky dôchodkov životných poisťovní a DSS. Počet sporiteľov k 31. decembru 2021 bol 1 641 632. V súvislosti s ich prestupmi z jednej DSS do inej DSS bolo v roku 2021 vydaných na pobočkách 41 281 akceptačných listov, ktoré sú podmienkou pre zápis prestupovej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení do registra zmlúv. Počet žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia bol minulý rok 7 985, pričom 7 242 z nich bolo spísaných v Sociálnej poisťovni a 743 v DSS. V súvislosti so sprostredkovaním ponúk

dôchodkov zaslala Sociálna poisťovňa sporiteľom 7 585 ponukových listov, na základe ktorých bolo uzatvorených 946 zmlúv o doživotnom dôchodku, 107 dohôd o vyplácaní dôchodku programovým výberom popri doživotnom dôchodku, 3 195 dohôd o vyplácaní dôchodku programovým výberom bez doživotného dôchodku, 1 013 dohôd v režime malá nasporená suma a u 25 žiadateľov bola evidovaná nulová nasporená suma.

Ďalšie údaje z oblasti dôchodkového poistenia v roku 2021 sú uvedené v prílohách č. 3 až 5.

4. Nemocenské poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie

Podľa § 178 ods. 1 písm. a) druhého až siedmeho bodu zákona o sociálnom poistení do pôsobnosti pobočiek, ktoré sú pri svojej práci usmerňované ústredím, patrí výkon agendy nemocenského poistenia, úrazového poistenia (okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty), poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia.

Podľa § 179 ods. 1 písm. a) prvého až tretieho bodu zákona o sociálnom poistení je pôsobnosť daná ústrediu vo veciach úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty.

Nemocenské poistenie

4.1.

Hlavnú činnosť Sociálnej poisťovne v súvislosti s výkonom agendy nemocenských dávok za rok 2021 možno zhrnúť nasledovne:

a) počet vyplatených nemocenských dávok	3 088 843,
b) suma vyplatených nemocenských dávok	1 119 875 255,62 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí	1 211 740,
d) počet vystavených potvrdení	295 854,
e) počet vystavených E-formulárov (SED-ov)	360.

Od 1. apríla 2021 zaviedla Sociálna poisťovňa do praxe dve nové nemocenské dávky – tehotenské a tzv. dlhodobé ošetrovné a rovnako zaviedla do praxe zmeny pri tzv. krátkodobom ošetrovnom. Na uplatňovanie nároku na tehotenské môžu poistienkyne využívať nový elektronický formulár na účely podania žiadosti o tehotenské.

V oblasti pandemických dávok (pandemického nemocenského a pandemického ošetrovného) vzhľadom na viaceré legislatívne zmeny v roku 2021 Sociálna poisťovňa upravovala elektronické formuláre k týmto dávkam, ktoré klientom zjednodušujú situáciu pri uplatňovaní nároku v zložitom pandemickom období. V roku 2021 Sociálna poisťovňa zabezpečila, aby mali klienti vyplatené za mesiac apríl 2021 zvýšené pandemické dávky a rovnako zabezpečila možnosť vyplatiť nemocenské aj po uplynutí podporného obdobia, ak mal na takéto predĺženie podporného obdobia klient zákonný nárok.

Sociálna poisťovňa taktiež v roku 2021 pracovala na zavedení elektronického potvrdzovania dočasnej pracovnej neschopnosti (Projekt e-PN). Ide o rozsiahly a náročný projekt realizovaný v spolupráci s Národným centrom zdravotníckych informácií, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a silovými rezortmi. V roku 2021 spustenom projekte EESSI, v rámci ktorého si Sociálna poisťovňa s inštitúciami sociálneho zabezpečenia v Európskej únii začala vymieňať vybrané údaje o poistencoch elektronicky, sa v prípade nemocenských dávok toto vylepšenie týkalo najmä výmeny informácií o získaných dobách poistenia v iných členských štátoch.

Vo veciach nemocenského poistenia bolo v roku 2021 doručených druhostupňovému orgánu 949 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 25 správnych žalôb. Bolo vydaných 964 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 746 rozhodnutí, 171 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 47 rozhodnutí bolo procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 41 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených 32 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2021 účastníkmi konania podaných 17 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 9 kasačných sťažností. Dôvodom podávania odvolaní v roku 2021 bola najmä nespokojnosť klienta s výškou priznanej nemocenskej dávky a nepriznanie nároku na nemocenskú dávku pre nesplnenie podmienky včasného a v správnej výške zaplateného poistného na nemocenské poistenie. Dôvodom podávania správnych žalôb v roku 2021 bolo väčšinou nepriznanie nároku na materské iného poistenca.

Úrazové poistenie

4.2.

Hlavnú činnosť pobočiek v súvislosti s výkonom agendy úrazových dávok za rok 2021 možno zhrnúť nasledovne:

a) počet vyplatených úrazových dávok	55 679,
b) suma vyplatených úrazových dávok	21 199 775,39 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o úrazových dávkach	33 938,
d) počet vystavených potvrdení o úrazových dávkach	5 918.

Sociálna poisťovňa zaevidovala v roku 2021 celkom 25 299 poistných udalostí, tzn. pracovných úrazov a chorôb z povolania (z toho 297 utrpených mimo územia Slovenskej republiky), z toho 10 753 pracovných úrazov a 14 321 chorôb z povolania. Z celkového počtu zaevidovaných poistných udalostí bolo v 225 prípadoch zistené, že sa nejedná o pracovný úraz alebo chorobu z povolania. Z dôvodu choroby z povolania COVID-19 bolo v roku 2021 vyplatených spolu 16 485 dávok - úrazový príplatok COVID-19 v celkovej sume 3 008 458,17 eur.

Činnosť ústredia pri výkone agendy úrazových rent a pozostalostných úrazových rent (ďalej len „renty“) v roku 2021 možno zhrnúť nasledovne:

a) počet vyplatených rent	85 149,
b) suma vyplatených rent	30 125 953,49 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o úrazových rentách, vrátane valorizačných rozhodnutí	7 662,
d) počet vystavených potvrdení o rentách	109.

Zvýšenie (valorizáciu) rent od 1. januára 2022 o 1,6 % (medziročný rast spotrebiteľských cien za prvý polrok 2021 určený Štatistickým úradom Slovenskej republiky podľa § 89 ods. 8 zákona o sociálnom poistení) ústredie v roku 2021 zabezpečilo 6 917 poberateľom. Sociálna poisťovňa uzavrela v roku 2021 dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s poškodenými v celkovej sume 324 816,55 eur.

Vo veciach úrazového poistenia bolo v roku 2021 doručených druhostupňovému orgánu 194 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 26 správnych žalôb. Bolo vydaných 191 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 87 rozhodnutí a 104 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie alebo bolo zastavené konanie. Na krajských súdoch bolo ukončených 21 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených

18 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2021 účastníkmi konania podaných 7 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 3 kasačné sťažnosti. Dôvodmi podávania odvolaní a správnych žalôb v roku 2021 boli najmä nesúhlas s určeným poklesom pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty, s neuznaním úrazu za pracovný úraz zamestnávateľom, resp. s neuznaním ochorenia COVID-19 za chorobu z povolania zamestnávateľom, nesúhlas s mierou zavinenia na vzniku pracovného úrazu stanovenou zamestnávateľom, s krátením bodového hodnotenia vo veciach náhrady za bolesť, resp. náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Poistenie v nezamestnanosti a garančné poistenie

4.3.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy dávky v nezamestnanosti v roku 2021 dokumentuje:

a) počet vyplatených dávok v nezamestnanosti	658 151,
b) suma vyplatených dávok v nezamestnanosti	290 201 798,20 eur,
c) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o dávke v nezamestnanosti	273 384,
d) počet vystavených potvrdení o dávke v nezamestnanosti	79 421,
e) počet vystavených prenosných dokumentov a štruktúrovaných elektronických dokumentov	18 828,
f) počet prijatých prenosných dokumentov a štruktúrovaných elektronických dokumentov	18 013.

V priebehu roka 2021 Sociálna poisťovňa riešila 10 843 prípadov vo veciach dávok v nezamestnanosti súvisiacich s koordinačnými nariadeniami Európskej únie. V roku 2021 boli Sociálnej poisťovni doručené žiadosti o náhradu dávok v nezamestnanosti v zmysle nariadenia (ES) č. 883/2004 a vykonávacieho nariadenia č. 987/2009 z členských štátov Európskej únie v 677 prípadoch v sume 1 015 062,71 eur. Sociálna poisťovňa uplatnila v roku 2021 voči členským štátom Európskej únie požiadavky na náhradu v 8 462 prípadoch v sume 27 279 710,04 eur.

Činnosť Sociálnej poisťovne pri výkone agendy dávky garančného poistenia v roku 2021 dokumentuje:

a) počet vyplatených dávok garančného poistenia	1 295,
b) suma vyplatených dávok garančného poistenia	2 817 966,36 eur,
c) počet platobne neschopných zamestnávateľov	83,
d) počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o dávke garančného poistenia	1 508,
e) počet vystavených potvrdení o dávke garančného poistenia	92.

Vo veciach poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia bolo v roku 2021 doručených druhostupňovému orgánu 774 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 53 správnych žalôb. Bolo vydaných 867 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 763 rozhodnutí a 104 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie, resp. bolo odvolacie konanie zastavené. Na krajských súdoch bolo ukončených 36 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených 6 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2021 účastníkmi konania podaných 5 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 10 kasačných sťažností. Najčastejším dôvodom podávania odvolaní a správnych žalôb v roku 2021 bolo najmä nepriznanie dávky v nezamestnanosti z dôvodu nezachovania bydliska (centra záujmov) na území Slovenska počas výkonu práce v inom členskom štáte Európskej únie.

5. Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia

Sociálna poisťovňa v súlade s § 179 ods. 1 písm. k) zákona o sociálnom poistení vykonávala lekársku posudkovú činnosť posudkovými lekármi, ako zamestnancami ústredia Sociálnej poisťovne, v rámci I. aj II. stupňa konania na účely sociálneho poistenia, tzn. nemocenského, dôchodkového a úrazového poistenia.

5.1.

Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť pobočiek – I. stupeň

a) Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia

Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov na nemocenské poistenie zahŕňa kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom a kontrolu dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca. Kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu vykonávali posudkoví lekári dislokovaní na pobočkách.

V roku 2021 posudkoví lekári vykonali kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu u 323 965 dočasne práceneschopných osôb. Z uvedeného počtu bola v 36 631 prípadoch dočasná pracovná neschopnosť ošetrojúcim lekárom v rámci uvedenej kontroly ukončená, z toho na podnet posudkového lekára pobočky bolo ukončených 10 381 prípadov.

Dodržiavanie liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca, ktorý určil ošetrojúci lekár, organizuje posudkový lekár a kontroluje určený zamestnanec pobočky Sociálnej poisťovne. V roku 2021 zamestnanci pobočiek vykonali kontrolu dodržiavania liečebného režimu u 32 323 dočasne práceneschopných osôb. Z uvedeného počtu bola v 2 444 prípadoch dočasná pracovná neschopnosť ošetrojúcim lekárom po vykonanej kontrole ukončená. Porušenie liečebného režimu bolo zistené v 404 prípadoch, pričom celkový hmotný postih na dávke nemocenské predstavoval sumu vo výške 59 350,55 eur. Za porušenie povinností poistenca stanovených v § 227 zákona o sociálnom poistení uložila Sociálna poisťovňa právoplatným rozhodnutím 146 pokút s celkovým postihom v sume 2 477,00 eur.

Sociálna poisťovňa sleduje a každý mesiac štatisticky vyhodnocuje ukazovatele týkajúce sa dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz (vrátane pracovného úrazu a choroby z povolania) podľa priemerného počtu nemocensky poistených osôb. Na základe týchto pravidelných štatistických rozborov porovnáva vývoj dočasnej pracovnej neschopnosti v Slovenskej republike za jednotlivé obdobia. Priemerné percento dočasnej pracovnej neschopnosti v roku 2021 dosiahlo hodnotu 4,513 %, priemerná doba trvania jedného prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti bola 40,90 dňa.

b) Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia

Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť a posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa, choroby a stavu nezaopatreného dieťaťa, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť. Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne v roku 2021 prerokovali na účely invalidity v rámci zisťovacej lekárskej prehliadky, kontrolnej lekárskej prehliadky a na účely ostatných konaní (bezvládnosti, invalidita z mladosti, nezaopatrenosť dieťaťa, návrh na zastavenie výplaty dôchodku, návrh na zastavenie konania, konanie o opravnom prostriedku – odvolaní) spolu

79 114 prípadov. V rámci zisťovacích prehliadok na účely invalidity posudkoví lekári prerokovali 24 813 prípadov, z toho bola:

- uznaná invalidita s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac 70 % v 12 822 prípadoch,
- uznaná invalidita s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v 4 887 prípadoch,
- neuznaná invalidita v 7 104 prípadoch.

Kontrolných lekárskeho prehliadok bolo v roku 2021 vykonaných 42 444, pričom bola:

- invalidita uznaná naďalej s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ale najviac 70 % v 28 663 prípadoch,
- invalidita uznaná naďalej s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v 9 303 prípadoch,
- zmena invalidity na nižšiu % skupinu v 1 327 prípadoch,
- zmena invalidity na vyššiu % skupinu v 2 510 prípadoch,
- neuznaná invalidita v 641 prípadoch.

c) Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia

Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti, posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu, kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch a posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením.

Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne prerokovali v roku 2021 celkom 3 411 prípadov, z toho na účely:

- úrazovej renty 275 prípadov,
- jednorazového vyrovnania 36 prípadov,
- kontroly bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia 2 271 prípadov,
- kontroly posudzovania účelnosti nákladov spojených s liečením 576 prípadov a
- ostatných 253 prípadov (kontrolné lekárske prehliadky, odvolacie konania, návrhy na zastavenie konania, návrhy na zastavenie výplaty dávky, rekvalifikácia, pracovná rehabilitácia).

d) Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia

Úhrada za zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za rok 2021 predstavovala sumu 1 518 943,14 eur.

5.2.

Lekárska posudková činnosť posudkových lekárov vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia – II. stupeň

V roku 2021 jedenásť posudkových lekárov Sociálnej poisťovne vykonávajúcich lekársku posudkovú činnosť ústredia v rámci odvolacích konaní ukončilo 4 324 prípadov. Objektívnosť a správnosť posudzovania zdravotného stavu posudkovými lekármi Sociálna poisťovňa sledovala formou recenzie lekárskeho správ pri zisťovacích lekárskeho prehliadkach a kontrolných lekárskeho prehliadkach. Za rok 2021 bolo posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne zrecenzovaných 75 154 lekárskeho správ. V roku 2021 bolo posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne zrecenzovaných ďalších 48 lekárskeho správ v rámci špecifickej recenznej

činnosti, spočívajúcej v kontrole lekárskeho správ z posudzovania zdravotného stavu poistencov v rámci realizácie rozsudkov príslušných súdov.

6. Právna služba a legislatíva

Právna služba

6.1.

Sociálna poisťovňa zabezpečovala právnu službu v oblasti uplatňovania náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v oblasti sprístupňovania informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov a v oblasti uplatňovania nárokov v súdnych konaniach.

V súvislosti s uplatňovaním náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu Sociálna poisťovňa v roku 2021 evidovala 21 žiadostí fyzických osôb o náhradu škody za nesprávny úradný postup Sociálnej poisťovne, resp. za vydanie nezákonného rozhodnutia. Z uvedeného počtu žiadostí boli nároky žiadateľov v 19 prípadoch zamietnuté z dôvodu, že neboli preukázané zákonné predpoklady tejto zodpovednosti za škodu (vznik škody, výška škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním Sociálnej poisťovne), v jednom prípade bol nárok žiadateľky uznaný a v jednom prípade bol nárok žiadateľa uznaný čiastočne.

V roku 2021 bolo podľa zákona o slobode informácií podaných 2 986 žiadostí o sprístupnenie informácií. Z uvedeného počtu žiadostí bolo jedným žiadateľom podaných 2 748 žiadostí o sprístupnenie informácií, ktoré boli Sociálnou poisťovňou (ústredie a pobočky) v 425 prípadoch vybavené sprístupnením informácie, v dvoch prípadoch bolo vydané rozhodnutie o zastavení konania, v 512 prípadoch bolo vydané rozhodnutie o čiastočnom odmietnutí sprístupnenia informácie a informácia bola čiastočne sprístupnená a v 1 809 prípadoch bolo vydané rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácie. Dôvodom odmietnutia sprístupnenia informácií bolo v 124 prípadoch obmedzenie prístupu k informáciám podľa osobitných právnych predpisov, resp. že Sociálna poisťovňa nemala požadované informácie k dispozícii a v 1685 prípadoch, týkajúcich sa toho istého žiadateľa, bol dôvodom šikanózný výkon práva (filibustering), ktorý nepožíva právnu ochranu. Ďalších 238 žiadostí Sociálna poisťovňa (ústredie a pobočky) vybavila sprístupnením informácií v 182 prípadoch, v 1 prípade žiadosť vybavila odkazom na zverejnenú informáciu, v deviatich prípadoch žiadosť postúpila povinným osobám, ktoré mali informáciu k dispozícii, v dvoch prípadoch žiadosť odložila z dôvodu, že žiadosť neobsahovala predpísané náležitosti a žiadateľ na výzvu žiadosť nedoplnil, v deviatich prípadoch vydala rozhodnutie o čiastočnom odmietnutí sprístupnenia informácie a informáciu čiastočne sprístupnila a v 35 prípadoch vydala rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácie. Dôvodom odmietnutia sprístupnenia informácií bolo, že tieto podliehali režimu osobitných právnych úprav, podľa ktorých žiadateľom nevzniklo právo na prístup k informáciám, resp. že Sociálna poisťovňa nemala požadované informácie k dispozícii. Proti rozhodnutiu o odmietnutí sprístupnenia informácií alebo proti rozhodnutiu o čiastočnom odmietnutí sprístupnenia informácií bolo podaných deväť odvolaní, z ktorých osem bolo zamietnutých a prvostupňové rozhodnutia boli potvrdené a v jednom prípade bolo odvolanie prvostupňového orgánu zrušené a vec vrátená na nové konanie.

V rámci uplatňovania nárokov v súdnom konaní Sociálna poisťovňa evidovala v roku 2021 94 súdnych sporov, z toho tri spory obchodno-právnej povahy, 64 sporov občiansko-právnej povahy, 14 sporov správnej povahy a 13 sporov pracovno-právnej povahy. V 12 súdnych sporoch je Sociálna poisťovňa aktívne legitimovaná a v 82 sporoch pasívne legitimovaná. Spory sa týkajú najmä náhrady škody podľa zákona o zodpovednosti za škodu, preskúmania zákonnosti rozhodnutí, ochrany osobnosti, nesprístupnenia informácií a spory z pracovno-právnych vzťahov.

Legislatíva

6.2.

Sociálna poisťovňa v roku 2021 v rámci vnútorného pripomienkového konania Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a medzirezortného pripomienkového konania vypracúvala stanoviská k návrhom právnych predpisov týkajúcich sa činnosti Sociálnej poisťovne. Pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov intenzívne spolupracovala s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky najmä na novelách zákona o sociálnom poistení a na návrhu iných právnych predpisov súvisiacich s núdzovým stavom a mimoriadnou situáciou z dôvodu pandémie. Aktívne participovala na novele zákona o sociálnom poistení, týkajúcej sa zavedenia elektronickej dočasnej pracovnej neschopnosti a na ďalších úpravách, ktorých cieľom je zjednodušiť a zefektívniť výkon sociálneho poistenia, kontrolnej činnosti a riešiť otázky, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe inštitúcie.

Sociálna poisťovňa ďalej úzko spolupracovala s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pri príprave novely nariadenia vlády o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, ako aj s inými ministerstvami a inštitúciami najmä vo veci poskytovania údajov zo svojho informačného systému za účelom zníženia administratívneho zaťaženia poistencov, zamestnávateľov, ako aj Sociálnej poisťovne, napr. s Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky pri príprave novely zákona o cestnej doprave, s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Slovenskou bankovou asociáciou pri príprave novely zákona o bankách, s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky pri príprave novely zákona o zlepšení podnikateľského prostredia, s Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Rozhlasom a televíziou Slovenska pri príprave zákona o úhrade za služby poskytované verejnosti a s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pri príprave novely zákona proti byrokracii.

7. Ekonomika a správa fondov

Rozpočet a jeho plnenie

7.1.

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2021 schválila Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 484 z 2. decembra 2020 s predpokladom, že zdroje celkom dosiahnu 10 215,7 mil. eur a výdavky 9 629,5 mil. eur.

Do príjmov Sociálnej poisťovne bol v roku 2021 zapracovaný transfer finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 839,2 mil. eur. Výška transferu zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky zohľadnila nevyhnutnú technickú rezervu finančných prostriedkov na zachovanie platobnej schopnosti Sociálnej poisťovne v súlade s § 157 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky poukázalo Sociálnej poisťovni v priebehu roku 2021

finančné prostriedky vo výške 840,0 mil. eur na zabezpečenie platobnej schopnosti z dôvodu negatívneho vplyvu pandémie v súvislosti so zvýšenými výdavkami na nemocenské a ošetrovné a zníženými príjmami z odvodov.

Dôchodkové dávky sa od 1. januára 2021 zvýšili v závislosti od medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, minimálne však o 2 % z priemerného dôchodku (daného druhu). Výdavky na zvýšenie dôchodkov v roku 2021 sa v rozpočte predpokladali v sume 210,9 mil. eur (zvýšenie od 1. januára 2020 o 2,6 %).

Úrazové dávky sa v roku 2021 zvýšili v závislosti od medziročného rastu spotrebiteľských cien vykázaného Štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Na základe uvedeného sa výdavky na zvýšenie úrazových dávok v roku 2021 rozpočtovali vo výške 0,8 mil. eur (zvýšenie od 1. januára o 2,3 %).

Príjmy Sociálnej poisťovne v roku 2021 (bez prevodu z minulých rokov) dosiahli výšku 9 886,1 mil. eur, čo je 102,26 %-né plnenie schváleného rozpočtu na rok 2021.

Zdroje Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2021, vrátane prevodu prostriedkov z minulého roka (v súlade so schválenou účtovnou závierkou Sociálnej poisťovne za rok 2020), predstavovali 10 542,9 mil. eur.

Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne v roku 2021 dosiahli výšku 9 696,9 mil. eur, čo je 100,70 %-né plnenie schváleného rozpočtu na rok 2021.

Hospodárenie Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2021 skončilo bilančným rozdielom 845,9 mil. eur, čo je o 259,7 mil. eur viac, ako sa predpokladalo v schválenom rozpočte na rok 2021.

Dôchodkovým správcovským spoločnostiam boli v roku 2021 postúpené príspevky na starobné dôchodkové sporenie vo výške 976,4 mil. eur, čo je v porovnaní so schváleným rozpočtom viac o 86,2 mil. eur.

Správny fond

7.2.

Správny fond Sociálnej poisťovne bol v roku 2021 tvorený:

- a) vo výške 2,4 % z poistného, z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom, čo predstavuje 215 713 tis. eur,
- b) vo výške 0,25 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a predstavuje 2 414 tis. eur,
- c) z ostatných príjmov v zmysle zákona o sociálnom poistení v sume 1 189 tis. eur,
- d) prevod zostatku nevyčerpaného k 31. decembru 2020 v sume 23 865 tis. eur.

Na zabezpečenie prevádzky použila v roku 2021 Sociálna poisťovňa 193 082 tis. eur, tzn. o 50 099 tis. eur menej ako mala vytvorené celkové zdroje v správnom fonde (zdroje v bežnom roku a nevyčerpaný zostatok k 31. decembru 2020).

Výdavky správneho fondu vo výške 193 082 tis. eur predstavujú čerpanie rozpočtu (200 000 tis. eur) na 96,54 %. Na skutočne použitých prostriedkoch správneho fondu sa bežné výdavky a výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (189 606 tis. eur) podieľali objemom 98,20 %. V rámci bežných výdavkov sa podieľali mzdy 51,44 %, tovary a služby 28,23 %, poistné a príspevky do poisťovní 19,50 % a bežné transfery 0,83 %. Kapitálové výdavky sa sumou 3 476 tis. eur podieľali na použití správneho fondu objemom 1,80 %.

Hospodárenie s finančnými prostriedkami správneho fondu za rok 2021 je uvedené v nasledujúcom prehľade (v tis. eur):

Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu na rok 2021	Rozpis rozpočtu na rok 2021 po úpravách	Skutočnosť za rok 2021	% plnenia 3/2
Bežné výdavky, v tom:	188 819	192 740	189 588	98,36
- mzdy	97 133	97 547	97 537	99,99
- poisťné a príspevok do poisťovní	37 396	36 982	36 963	99,95
- tovary a služby	52 890	56 560	53 514	94,61
- bežné transfery	1 400	1 651	1 574	95,34
Kapitálové výdavky, v tom:	11 173	7 241	3 476	48,00
- všeobecné investície	4 200	3 361	731	21,75
- výdavky na informačno-komunikačné technológie	6 973	3 880	2 745	70,75
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami	8	19	18	94,74
Spolu použitie správneho fondu	200 000	200 000	193 082	96,54

Výber poisťného

7.3.

Pri financovaní sociálneho poistenia je výber poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poisťné“) jednou z rozhodujúcich činností Sociálnej poisťovne. Ukazovateľ úspešnosti výberu poisťného vyjadruje platobnú disciplínu právnických osôb a fyzických osôb ako odvádzateľov poisťného voči

Sociálnej poisťovni. Zároveň vyjadruje aj úroveň komunikácie pobočiek Sociálnej poisťovne s odvádzateľmi poisťného a kvalitu ich práce s pohľadávkami súvisiacimi s nezaplateným poisťným. Ukazovateľ úspešnosti výberu poisťného Sociálnou poisťovňou bol za obdobie január až december 2021 na úrovni 99,01 %.

Rozhodovacia činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne podľa § 178 ods. 1 písm. a) prvého, ôsmeho a deviateho bodu zákona o sociálnom poistení vo veciach poisťného, penále, pokút a vo veci vzniku, resp. zániku sociálneho poistenia je jednou z činností podporujúcich udržanie a posilnenie platobnej disciplíny odvádzateľov poisťného.

V roku 2021 pobočky vydali v uvedenej oblasti celkom 259 763 rozhodnutí.

Rozhodnutia boli vydané vo veci	Počet rozhodnutí
poisťného a penále zamestnávateľovi, SZČO (r. 1991 – 2003)	162
poisťného osobe dobrovoľne pokračujúcej v účasti na dôchodkovom zabezpečení alebo osobe zárobkovo činnej v cudzine, poisťného na nemocenské poistenie SZČO, ktorej nevznikla povinná účasť a penále (r. 2001 – 2003)	1
poisťného dobrovoľne poistenej fyzickej osobe (NP, DP, PvN) (r. 2004 – 2021)	1 192

penále dobrovoľne poistenej fyzickej osobe (NP, DP, PvN) (r. 2004 – 2021)	1 583
poistného zamestnávateľovi (r. 2004 - 2021)	58 670
poistného SZČO (r. 2004 - 2021)	37 662
penále zamestnávateľovi (r. 2004 - 2021)	58 179
penále SZČO (r. 2004 - 2021)	81 873
poistného a príspevkov na poistenie v nezamestnanosti vrátane penále	1
pokuty zamestnávateľovi, SZČO a DPO	2 973
účasti na NP a DZ, resp. od 1.1.2004 vydané vo veci vzniku, prerušenia a zániku sociálneho poistenia	4 356
rozhodnutia vydané v zmysle § 217 ods. 1 - (autoremedúra)	1 227
iné rozhodnutia (prerušenie konania, zastavenie konania, obnova konania, vrátenie poistného...)	11 884
Spolu	259 763

V súvislosti s koordináciou medzinárodných poistných vzťahov bolo v roku 2021 Sociálnej poisťovni, ústredie doručených 32 712 žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy a pobočkám Sociálnej poisťovne bolo doručených 83 687 žiadostí o vystavenie prenosných dokumentov A1 z dôvodu vyslania. Spolu bolo v roku 2021 Sociálnej poisťovni doručených 116 399 žiadostí, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2020 nárast o 8 736 žiadostí.

Zamestnanci ústredia v roku 2021 vystavili 29 479 prenosných dokumentov A1 a zamestnanci pobočiek Sociálnej poisťovne vystavili 80 148 prenosných dokumentov A1 z dôvodu vyslania. Spolu zamestnanci Sociálnej poisťovne vystavili 109 627 prenosných dokumentov A1. Žiadosti o určenie uplatniteľnej legislatívy, ktoré neboli vybavené vystavením prenosného dokumentu A1, boli vybavené listom.

Vo veciach poistného, penále a účasti na poistení bolo v roku 2021 doručených druhostupňovému orgánu 1 407 odvolaní a na krajské sudy bolo podaných 109 správnych žalôb. Bolo vydaných 2 122 druhostupňových rozhodnutí. Druhostupňový orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil 738 rozhodnutí a 457 rozhodnutí bolo zmenených, zrušených alebo zrušených a vrátených na nové konanie a 927 rozhodnutí procesného charakteru. Na krajských súdoch bolo ukončených 233 súdnych sporov a na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo ukončených 132 súdnych sporov. Proti rozsudkom krajských súdov bolo v roku 2021 účastníkmi konania podaných 50 kasačných sťažností a Sociálna poisťovňa podala 17 kasačných sťažností.

Najčastejšími dôvodmi podávaných odvolaní bol najmä nesúhlas s výškou predpísanej sumy poistného/penále/pokút, namietanie statusu SZČO povinnej platiť odvody a finančné, resp. zdravotné ťažkosti a najčastejšími dôvodmi podávaných žalôb bolo namietanie statusu SZČO, výpočet predpísanej sumy poistného/penále, premlčanie, namietanie, že Sociálna poisťovňa nebola oprávnená rozhodovať o uplatniteľnej legislatíve a nepreukázala existenciu dohody, ktorou bola uplatniteľná legislatíva určená.

Správa a vymáhanie pohľadávok

7.4.

Pohľadávky Sociálnej poisťovne podľa § 148 zákona o sociálnom poistení (ďalej len „pohľadávky“) evidované k 31. decembru 2021 dosiahli výšku 931 767,1 tis. eur a oproti stavu k 31. decembru 2020 sa zvýšili o 95 882,1 tis.

eur. Z celkového stavu pohľadávok predstavujú pohľadávky na poistnom na základe rozhodnutia o predpísaní poistného 564 456,5 tis. eur (60,6 %) a pohľadávky na penále 162 892,4 tis. eur (17,5 %), ostatné pohľadávky 21 975,8 tis. eur (2,3 %) a nepredpísané pohľadávky 182 442,5 tis. eur (19,6 %). Pohľadávky Sociálnej poisťovne na poistnom a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie podľa druhov pohľadávok sú uvedené v prílohe č. 6.

Vývoj pohľadávok Sociálnej poisťovne ovplyvnil aj tvorbu opravných položiek k pohľadávkam, ktoré k 31. decembru 2021 predstavujú sumu 418 582,0 tis. eur a oproti stavu k 1. januáru 2021 sa zvýšili o 20 514,1 tis. eur (príloha č. 7).

Z celkovej výšky pohľadávok bolo k 31. decembru 2021 uplatnených niektorým v súlade so zákonom využívaných spôsobov vymáhania 35,3 %, čo predstavuje celkovú uplatnenú sumu 329 108,3 tis. eur.

Najväčší objem pohľadávok bol k 31. decembru 2021 uplatnený v správnom výkone 203 160,5 tis. eur, čo predstavuje 21,8 % z celkových pohľadávok.

V konaní o povolenie splátok dlžných súm bolo vydaných 4 640 rozhodnutí v objeme 15 239,9 tis. eur, z ktorých v priebehu roka 2021 bolo uhradených 4 210,4 tis. eur.

Sociálna poisťovňa previedla do mandátnej správy od 1. augusta 2021 do 31. decembra 2021 spolu 80 744 pohľadávok v sume 61 968 tis. eur. Od 1. augusta do 31. decembra 2021 boli akceptované úhrady v objeme 221 534 eur viažuce sa ku všetkým zoznamom pohľadávok prevedených do mandátnej správy od 1. augusta do 31. decembra 2021.

Sociálna poisťovňa v roku 2021 prijala úhrady na predpísané a vymáhané pohľadávky vo výške 189 316 tis. eur.

Nevymáhané predpísané pohľadávky voči sledovaným zdravotníckym zariadeniam v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a transformovaným zdravotníckym zariadeniam eviduje Sociálna poisťovňa v objeme 289 924,1 tis. eur (31,1 %).

Štruktúra pohľadávok podľa najvýznamnejších spôsobov vymáhania v tis. eur je uvedená v nasledovnom prehľade.

pohľadávky spolu k 31.12.2021	931 767,1	Podiel
Správny výkon	203 160,5	21,8%
Konkurzy	28 023,9	3,0%
Vyrovnanie reštrukturalizácia	2 496,0	0,3%
Likvidácia	1 713,4	0,2%
Dedičské konanie	4 870,5	0,5%
Mandátna správa	61 746,4	6,6%
Exekúcie	18 424,7	2,0%
Povolené splátky dlžných súm	7 295,4	0,8%
Iné spôsoby vymáhania	1 377,4	0,1%
Okrem vymáhaných pohľadávok eviduje Sociálna poisťovňa		
V celkových pohľadávkach:		
Pohľadávky pred začatím vymáhania:	321 810,5	34,5%
z toho pohľadávky voči zdravotníckym zariadeniam - nevymáhané (poistné + penále)	289 924,1	31,1%

Pohľadávky po ukončení vymáhania	98 405,9	10,6%
pohľadávky na poistnom na základe výkazu, prihlášky evidované v účtovníctve	182 442,5	19,6%
Z toho: pohľadávky na poistnom v nezamestnanosti evidovaných voči krajinám EÚ	56 509,0	6,1%
pohľadávky na poistnom - štát (§ 128)	1 270,0	0,1%

Stav pohľadávok Sociálnej poisťovne podľa spôsobov vymáhania je uvedený v prílohe č. 8. V roku 2021 Sociálna poisťovňa odpísala podľa § 150 a 151 zákona o sociálnom poistení z účtovnej a operatívnej evidencie pohľadávky v celkovej výške 47 063,9 tis. eur. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. BA-1049862/2021 a Dodatku č. 1 k tejto zmluve Sociálna poisťovňa v roku 2021 postúpila pohľadávky v konkurze a likvidácii do Slovenskej konsolidačnej, a. s. Postúpené pohľadávky boli odpísané vo výške 32 485,4 tis. eur.

Verejné obstarávanie

7.5.

Sociálna poisťovňa podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o verejnom obstarávaní“) napĺňa definičné znaky verejného obstarávateľa. Pri zadávaní zákaziek postupuje Sociálna poisťovňa v zmysle pravidiel a postupov stanovených v interných predpisoch a zákone o verejnom obstarávaní.

V roku 2021 boli prostredníctvom odboru verejného obstarávania postupmi a pravidlami v zmysle zákona o verejnom obstarávaní realizované zákazky v nasledovnom rozsahu:

- a) z pohľadu hodnoty zákazky:
 - nadlimitné zákazky 9
 - podlimitné zákazky bez využitia elektronického trhu 5
 - podlimitné zákazky s využitím elektronického trhu 52
 - zákazky s nízkou hodnotou 34
- b) z pohľadu druhu zákazky:
 - tovary 27
 - služby 33
 - stavebné práce 8
 - zmiešané zákazky 32
- c) z pohľadu zdroja finančných prostriedkov a druhu výdavku:
 - správny fond 97
 - európske a investičné štrukturálne fondy 3
 - bežné výdavky 49
 - kapitálové výdavky 51
- d) z pohľadu celkového finančného objemu ukončených zákaziek v eur bez DPH:
 - predpokladaná hodnota ukončených zákaziek 7 576 427,67
 - zmluvná hodnota ukončených zákaziek 6 712 298,14

• predpokladaná potenciálna úspora z ukončených zákaziek	864 129,53
V roku 2021 boli prostredníctvom jednotlivých organizačných zložiek Sociálnej poisťovne postupmi a pravidlami v zmysle interných predpisov realizované zákazky v nasledovnom rozsahu:	
a) z pohľadu hodnoty zákazky:	
• zákazky malého rozsahu	251
• zákazky s nízkou hodnotou	226
• zákazky, na ktoré sa nevzťahuje zákon o verejnom obstarávaní	4
b) z pohľadu zdroja finančných prostriedkov a druhu výdavku:	
• správny fond	481
• bežné výdavky	452
• kapitálové výdavky	29
c) z pohľadu celkového finančného objemu v eur bez DPH:	
• hodnota objednávok	524 120,47
• hodnota zmlúv	107 030,36

8. Prevádzkovo-technická činnosť

Investičný rozvoj a prevádzka

8.1.

Sociálna poisťovňa sa v oblasti investičného rozvoja a prevádzky aj v roku 2021 zamerala na vytváranie vhodných materiálno-technických a prevádzkových potrieb zamestnancov i klientov pri zabezpečovaní výkonu zákonom stanovených úloh.

V oblasti stavebných a strojných investícií čerpala finančné prostriedky vo výške 730 793 eur, (čo predstavuje plnenie na cca 21,74 %).

Finančné prostriedky Sociálna poisťovňa vynaložila najmä na zlepšenie existujúceho stavebno-technického stavu budov vo vlastníctve Sociálnej poisťovne, zvýšenie ich úžitkových vlastností, dosahovanie úspor v ich prevádzke a spotrebe energií, ako aj na zlepšenie prístupu klientov k službám Sociálnej poisťovne a zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov, v rámci objektov ústredia zrealizovala presun zamestnancov do novo zrekonštruovanej budovy na Nevädzovej ulici č. 8.

Bezpečnosť

8.2.

Bezpečnostné opatrenia Sociálna poisťovňa v roku 2021 zabezpečovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarmi, ochrany životného prostredia, fyzickej bezpečnosti, krízového riadenia, civilnej ochrany a hospodárskej mobilizácie. V spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky aj na úseku krízového manažmentu. Prioritou Sociálnej poisťovne bolo v roku 2021 aj plnenie povinností orgánu verejnej moci v oblasti kybernetickej bezpečnosti. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci Sociálna poisťovňa v roku 2021 venovala zvýšenú pozornosť pracovnému prostrediu a pracovným podmienkam v súlade so všeobecne záväznými a vnútornými predpismi. V priebehu hodnoteného obdobia nebol zaznamenaný,

ani nahlásený výskyt vzniku choroby z povolania, havária, alebo porucha technických zariadení väčšieho rozsahu.

V oblasti ochrany pred požiarmi sa Sociálna poisťovňa v roku 2021 zamerala najmä na prevenciu. Pri výkone protipožiarnych kontrol neboli zistené nedostatky, ktoré by boli príčinou na vznik požiaru. V roku 2021 nebol evidovaný v objektoch Sociálnej poisťovne žiadny požiar.

V oblasti ochrany životného prostredia v podmienkach Sociálnej poisťovne bola v roku 2021 venovaná metodická a podporná činnosť pobočkám Sociálnej poisťovne na úseku odpadového hospodárstva, spolupráci pri kontrolách a miestnych ohliadkach štátnymi orgánmi odpadového hospodárstva, spracovanie podkladov/dokumentácie pred a po odbere odpadov a spracovanie príslušnej evidencie a hlásení o odpadoch.

Požadovaná úroveň v oblasti fyzickej bezpečnosti Sociálna poisťovňa v roku 2021 dosahovala kombináciou organizačných a režimových opatrení, technickou ochranou a fyzickou ochranou. Objekty v správe Sociálnej poisťovne zabezpečila kombináciou technických prostriedkov a vlastnej ochrany.

V oblasti krízového riadenia, civilnej ochrany a hospodárskej mobilizácie Sociálna poisťovňa v roku 2021 v spolupráci s odborom krízového manažmentu a bezpečnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prioritne zabezpečovala a realizovala úlohy a opatrenia na zvládnutie pandémie COVID-19.

V oblasti kybernetickej bezpečnosti Sociálna poisťovňa v roku 2021 implementovala viaceré bezpečnostné zariadenia na zníženie rizika vyplývajúceho z kyber-bezpečnostných útokov, ktorým čelí, posilnila interné kapacity a definovala procedúry s cieľom zlepšiť svoju obranyschopnosť tým, že nasadila agregátor bezpečnostných logov, ktorý zefektívnil vyšetrovania a umožnil včasnú reakciu na útoky. Implementovala tiež systém na automatickú analýzu hrozieb, ktorý šetrí čas analytikom Sociálnej poisťovne a zefektívňuje ich prácu, ako aj systém na odhaľovanie zraniteľností, ktorý pomáha odhaliť zraniteľnosti pred tým, než ich odhalia útočníci. Počas roka 2021 bolo zaznamenaných viacero spamových kampaní vedených za účelom kompromitácie interných prostriedkov, päť z nich dosiahlo nad jeden milión nevyžiadaných emailov denne. Ani jedna kampaň nevyústila do závažného incidentu. V roku 2021 Sociálna poisťovňa vykonala bezpečnostné testovanie hlavnej webovej stránky Sociálnej poisťovne a identifikované problémy odstránila. V súlade so zákonom č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol realizovaný kyber-bezpečnostný audit a zistené nedostatky Sociálna poisťovňa zapracovala do dvojročného plánu eliminácie rizík.

9. Informačný systém

Technické náležitosti

9.1.

V roku 2021 Sociálna poisťovňa pokračovala v obnove a zvýšení spoľahlivosti telekomunikačných systémov, v zabezpečení hardvéru prostriedkov pre prácu typu Home Office, zabezpečila postupné plošné zvýšenie rýchlosti pripojenia v pobočkových lokalitách za účelom zlepšenia poskytovaných služieb a ich dostupnosti klientom. Napriek pandemickým problémom hardvérových výrobcov Sociálna poisťovňa rozdistribuovala 600 notebookov a rozbehla viacero typov vzdialeného pripojenia. V rozvoji jednotlivých prostredí boli realizované nasledovné zmeny:

- monitorovanie - rozvoj a údržba aplikácie bola prevzatá internými kapacitami:
 - vybudovanie nezávislého monitorovacieho strediska,
 - integrácia na service desk a automatické vytváranie požiadaviek napr. na toner,
- service desk – manažovanie požiadaviek:
 - integrácia s dodávateľmi a podrobný monitoring požiadaviek aj smerom von,
 - zavedený Manažment zmien v celej infraštruktúre,
 - vylepšenia procesu prijímania nových zamestnancov - včasná pripravenosť pracovného prostredia,
- tlačové prostredie – manažment a správa interným tímom:
 - zavedenie monitoringu tlačiarň v infraštruktúre v ústredí a postupne v pobočkách - sledovanie spotreby a využitia tlačiarní, lepší manažment zdrojov, plánovaná výmena za hospodárnejšie zariadenia a optimalizácia umiestnenia tlačiarní,
- manažment sieťových zariadení a celej vnútornej a vonkajšej siete Sociálnej poisťovne:
 - lepšia spolupráca s dodávateľmi a kontrola zmien, presnejšie napĺňanie požiadaviek a potrieb ústredia a celej pobočkovej siete Sociálnej poisťovne (rýchlejší internet aj odozvy, odstránenie tzv. mrznutia osobných počítačov),
 - moderné vzdialené pripojenie do siete pre zamestnancov mimo pracovísk Sociálnej poisťovne,
 - tzv. upratanie vybavenia v ústredí a postupne v pobočkách,
- virtuálne prostredie - správa operačného systému fyzických serverov, na ktorých fungujú virtuálne servery prevádzkujúce aplikácie v Sociálnej poisťovni:
 - sanácia virtuálnej farmy a výpadkov,
 - správa 5 fyzických a viac ako 50 virtuálnych serverov, rozloženie záťaže, výmena kľúčových komponentov,
- webové sídlo, SharePoint, Intranet - rozvoj a údržba bola prevzatá internými kapacitami:
 - príprava novej webovej stránky Sociálnej poisťovne, intranet s novým dizajnom podľa pravidiel určených Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky,
 - príprava manažmentu dokumentov a ďalších zlepšení,
- zálohovanie interných systémov:
 - analýza najdôležitejších informačných systémov a kontrola záloh a spôsobu ukladania a obnovy,
 - nové diskové pole obstarané a spustené,
 - príprava rozšírenia Exchange emailových schránok a Office 365.

Zmeny programového vybavenia

9.2.

a) na podporu výkonu dôchodkového poistenia boli v roku 2021 Sociálnou poisťovňou pripravené nové alebo upravené existujúce aplikačné programové vybavenia:

- v rámci informačného systému dôchodkového poistenia (ďalej len „IS DP“):
- zapracovanie zmien zákona o sociálnom poistení týkajúcich sa dôchodkového veku (§ 293ff zákona o sociálnom poistení),
- zapracovanie zníženia sumy dôchodku za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- zapracovanie dôchodkovej hodnoty na rok 2021,

- zapracovanie všeobecného vymeriavacieho základu za rok 2020,
- zapracovanie zmien z titulu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. PL ÚS 9/2018 zo 4. novembra 2020 uverejnenom v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 18. decembra 2020 pod č. 388/2020 Z. z.,
- jednorazový príspevok k príplatku poberateľov dôchodku, ktorým bolo priznané postavenie veteránov protikomunistického odboja a ich pozostalých,
- zapracovanie zvýšenia starobného dôchodku od 1. januára 2021 za obdobie dôchodkového poistenia získané po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok,
- zapracovanie zmien vyplývajúcich zo zákona č. 275/2020 Z. z. (diskriminované ženy), § 293fg zákona o sociálnom poistení (kompenzácia jednorazovým doplatkom), § 293fh zákona o sociálnom poistení, § 293fi zákona o sociálnom poistení (kompenzácia percentuálnym zvýšením),
- úprava aplikačného vybavenia (APV) v súvislosti so zmenou účinnou od 1. mája 2021 (minimálny dôchodok sporiteľov, poberateľov starobného dôchodku),
- úprava sumy životného minima od 1. júla 2021 v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- prepočet zrážok z dôchodkových dávok z dôvodu zmeny životného minima od 1. júla 2021 v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- zapracovanie zmien v súvislosti s vydaním dodatku č. 1 k Metodickému usmerneniu č. 6/2020 Zásady uplatňovania nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (preddavky),
- jednorazové zvýšenie príspevku niektorým účastníkom národného boja za oslobodenie od augusta 2021,
- úprava APV o odobratí nezaslúžených benefitov predstaviteľov komunistického režimu v dôchodkovom poistení v súvislosti s prijatím zákona č. 283/2021 Z. z.,
- výmena údajov medzi Sociálnou poisťovňou a Českou správou sociálneho zabezpečenia,
- určenie a zabezpečenie výplaty 13. dôchodku,
- individuálna valorizácia dôchodkov,
- hromadná valorizácia dôchodkov od 1. januára 2022, vrátane zohľadnenia novej sumy exekučnej zrážky, vyhotovenia rozhodnutí, určenia sumy doplatku na dôchodku a poukázania doplatku;
- **v rámci administratívneho informačného systému dôchodkového poistenia (ďalej len „AIS DP“):**
 - APV elektronický Evidenčný list dôchodkového poistenia (ďalej len „APV eELDP“):
 - úprava formulára ELDP na základe legislatívnych zmien od 1. januára 2021,
 - APV správa exekučných zrážok (ďalej len „APV EZ“):
 - úprava funkcionality v súvislosti s nariadením vlády Slovenskej republiky z roku 2021 s účinnosťou od 1. januára 2022, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov,
 - APV optický archivačný systém(ďalej len „APV OAS“):
 - prepojenie IS DP na poskytovanie údajov do interného dokumentu P5000 v národnej aplikácii Sociálnej poisťovne (ďalej len „NASP“),

- APV elektronické likvidačné listy (ďalej len „APV eLL“):
 - úprava funkcionality pre potvrdenia D3 a D4 v súvislosti s doplnením historických údajov za rok 2020,
 - doplnenie hromadného spracovania v súvislosti s rušením vyplácajúcich pôst Slovenskou poštou, a. s.,
 - aktualizácia eLL z automatických spracovaní podľa § 293fg a § 293fi zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 275/2020 Z. z. a zákona č. 285/2009 Z. z.,
 - implementácia vyhotovovania potvrdení o dôchodkových dávkach, resp. o poskytovaní údajov o dôchodkových dávkach,
 - v marci 2021 bolo ukončené premigrovanie aplikácií AIS DP do prostredia OpenSource;
- b) v oblasti starobného dôchodkového sporenia (ďalej len „SDS“) boli realizované nasledovné zmeny programového vybavenia:**
- úprava podkladov pre generovanie príspevkov v súvislosti s odkladom splatnosti poistného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19,
 - úprava sadzby povinných príspevkov na SDS,
 - úprava aktualizácie registračných údajov z dôvodu zavedenia skrátenej práce (tzv. kurzarbeit), a s tým súvisiaceho odvodu do nového fondu,
 - úprava aktualizácie vylúčenia povinnosti platiť poistné (storno a dôvod storna vylúčenia),
 - nová časť kontroly odvedených príspevkov za aktívnych poistencov a hromadná oprava týchto príspevkov;
- c) v oblasti podporných častí informačných systémov boli práce v roku 2021 zamerané na: optimalizáciu procesov v Centrálnom informačnom ponukovom systéme (ďalej len „CIPS“) v rozsahu:**
- úprav notifikácií pre oddelenie dôchodkového poistenia a oddelenie starobného dôchodkového sporenia,
 - zmien, ktoré sa týkajú ukončenia spracovania žiadosti o dôchodok v prípade úmrtia žiadateľa o dôchodok počas procesu spracovania žiadosti.
- V CIPS boli implementované zmeny:
- týkajúce sa ukončenia činností dôchodkových správcovských spoločností AXA a Poštová banka a prechodu ich práv na nové dôchodkové správcovské spoločnosti UNIQA a 365.life,
 - týkajúce sa prípravy štatistických údajov pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
 - v rámci implementácie opatrení proti byrokracii bol vymedzený rozsah a štruktúra údajov z CIPS, ktoré budú poskytnuté pre externých konzumentov o poberateľoch dôchodkov zo starobného dôchodkového sporenia.
- Informačný systém Centrálna evidencia sťažností
- boli implementované zmeny týkajúce sa bodu oblasti sťažnosti z dôvodu súladu s prílohou č. 6 k Príkazu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 12/2020;
- d) v oblasti informačného systému jednotného výberu poistného (ďalej len „IS JVP“) sa do produkcie nasadzovali nasledovne aplikácie a úpravy:**
- vytvorená funkcionality pre „dlhodobé ošetrovné“,
 - zavedenie nového typu vylúčenia s príznakom „predĺžené podporné obdobie“,

- vytvorenie nového web servisu na prenos údajov o poistných vzťahoch z IS JVP do IS eZdravie Národného centra zdravotníckych informácií,
 - vytvorenie nových web servisov na preverovanie splnenia podmienok nároku na podporu v čase skrátenej práce a preverenie splnenia povinnosti zamestnávateľa zachovať pracovné miesto medzi Sociálnou poisťovňou a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny,
 - úprava funkcionalít v súvislosti so zavedením vyplácania podpory v čase skrátenej práce (tzv. kurzarbeit),
 - zapracovanie prekrývajúcich sa vylúčení pri dlhodobom ošetrovnom,
 - úprava šablón na základe parametrizácie COVID-19 odsekov a zrušenia platby v hotovosti;
- e) v oblasti informačného systému elektronického komunikačného prostredia (ďalej len „IS EKP“) sa do produkcie nasadzovali nasledovne aplikácie a úpravy:**
- sprístupňovanie informácií o vymeriavacích základoch pre NA SP v rámci EESSI,
 - sprístupňovanie informácií o dobách nemocenského poistenia pre NA SP v rámci EESSI,
 - úprava v module na určenie dovŕšenia dôchodkového veku,
 - zapracovaná zmena v registračnom liste fyzickej osoby (ďalej len „RLFO“) v súvislosti s dlhodobým ošetrovným,
 - úpravy v module „Bezpečná komunikácia“,
 - nové nemocenské dávky dlhodobé ošetrovné a tehotenské doplnené medzi zdravotné výkony,
 - prechod z Active Directory autentifikácie externých používateľov na Keycloak,
 - úpravy procesov v CIPS,
 - nová funkcionalita pre Elektronickú práceneschopnosť (ePN),
 - úpravy súvisiace so zavedením vyplácania podpory v čase skrátenej práce (tzv. kurzarbeit),
 - úprava mobilnej aplikácie na kontrolu dodržiavania liečebného režimu,
 - vytvorenie imidžového videa a inštruktážneho videa na podporu prechodu používateľov na viacfaktorovú autentifikáciu do eSlužieb Sociálnej poisťovne,
 - prehľad počtu zamestnancov u zamestnávateľa pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v súvislosti s vyplácaním podpory „Prvá pomoc“;
- f) v oblasti informačného systému nemocenského poistenia a lekárskej posudkovej činnosti (ďalej len „IS NP a LPČ“)**
- väčšina požiadaviek implementovaných v roku 2021 vyplynula z potreby zapracovania legislatívnych zmien a zmien v súvislosti s pandémiou COVID-19 v záujme obmedzenia osobného kontaktu klienta s lekárom a zamestnancom pobočky,
 - online webová služba „Materské“ pre poskytovanie údajov o materskom pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny; služba zabezpečuje on-line automatizované overovanie nároku na materské pri podaní žiadosti o rodičovský príspevok v zmysle zákona o e-Governmente,
 - implementácia úprav v súvislosti s novou kategóriou dávky ošetrovné, na základe zákona č. 467/2019 Z. z., ktorým sa mení zákon o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. apríla 2021:
 - úprava zdravotných výkonov na účely dávky dlhodobé ošetrovné,

- implementácia úprav v súvislosti so zavedením novej nemocenskej dávky tehotenské na základe zákona č. 426/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. apríla 2021:
 - zavedenie elektronického formulára na účely podania žiadosti o dávku tehotenské ako pre klientky s elektronickou schránkou a s aktivovaným elektronickým občianskym preukazom, tak aj pre klientky bez elektronickej schránky a bez aktivovaného elektronického občianskeho preukazu,
 - zobrazovanie elektronických formulárov žiadosti o dávku tehotenské v IS NP a LPČ,
 - implementácia funkcionality automatického generovania dávky po prvom výpočte do konca podporného obdobia s kontrolou na pôrod a výstrahami pred koncom podporného obdobia ak nie je zadané skončenie tehotenstva,
 - úprava zdravotných výkonov na účely dávky tehotenské;
- implementácia úprav v zmysle zákona č. 130/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnom poistení vo veci zvýšenia pandemických nemocenských dávok počas krízovej situácie,
- implementácia úprav v súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok posudkovým lekárom na účely predĺženia podporného obdobia podľa §293fec zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 130/2021 Z. z.,
- implementácia zmien v súvislosti so zmenami na nemocenskej dávke materské v zmysle zákona č. 130/2021 od 1. mája 2021,
- implementácia úprav párovania zdravotných výkonov v prípade pandemického ošetrovného,
- implementácia úprav poskytovania údajov o dávkach ošetrovné a materské pre Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v zmysle novely zákona č. 580/2004 Z. z.,
- implementácia požiadavky, ktorá vznikla na základe uzatvoreného Dodatku č. 2 k Dohode o spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov s Ministerstvom financií Slovenskej republiky za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy,
- implementácia úprav v súvislosti s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 390/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2022,
- implementácia úprav v súvislosti s ukončením obdobia pandemickej dlhodobej pracovnej neschopnosti,
- implementácia funkcionality elektronickej práceneschopnosti od procesu prijatia ePN až po úhradu zdravotných výkonov:
 - úprava existujúcich rozhraní s inými IS SP:
 - úprava rozhrania JS3 z IS NP a LPČ do IS JVP na účely sprístupňovania vylúčení zamestnávateľom,
 - úprava rozhrania JS6 z IS NP a LPČ do IS DAUP,
 - vybudovanie nových rozhraní do IS NP a LPČ na ostatné IS SP:
 - poskytnutie informácií o dlhodobej pracovnej neschopnosti zamestnávateľom,
 - poskytnutie informácií o dlhodobej pracovnej neschopnosti poistencom a spätné prijatie informácií,

- komplexný systém spracovania doručených údajov, vrátane systému párovania doručených ePN na poistencov, vrátane možnosti manuálneho párovania v prípade nespárovaných údajov;

g) implementácia úprav v oblasti informačného systému poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia (ďalej len „IS PvNGP“)

- implementácia úprav vyplývajúcich z povinnosti všetkých členských štátov Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru a Švajčiarskej konfederácie v zmysle vykonávacieho nariadenia č. 987/2009 a rozhodnutí Správnej komisie Európskej únie komunikovať pri výmene informácií o sociálnom zabezpečení elektronicky, s cieľom nahradiť listinnú komunikáciu e-formulárov elektronickou výmenou v štruktúrovanom formáte (projekt EESSI); úpravy zahŕňajú integráciu na NASP a zabezpečia podporu procesu UB_BUC_01 - Výmena informácií na určenie nároku na dávky v nezamestnanosti,
- implementácia úprav (projekt EESSI) zahŕňajúca integráciu na IS NASP a podporu procesu UB_BUC_02 - Export dávok v nezamestnanosti; súčasťou sú aj súvisiace aplikačné úpravy vyplývajúceho zo zmien spracovania,
- implementácia úprav používateľskej funkčnosti pre modul PvN a modul GP IS PvNGP v súvislosti s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 390/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2022,
- implementácia úprav v súvislosti s ďalším predĺžením podporného obdobia v nezamestnanosti v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 103/2021 Z. z. zo dňa 17. marca 2021 o ďalšom predĺžení podporného obdobia v nezamestnanosti počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19,
- implementácia požiadavky, ktorá vznikla na základe uzatvoreného Dodatku č. 2 k Dohode o spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov s Ministerstvom financií Slovenskej republiky za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy,
- implementácia spracovania nového typu vylúčení a prerušení poistenia súvisiacich s pandémiou COVID-19 pre typ dávky nemocenské a ošetrovné a pre nový typ dávky dlhodobé ošetrovné;

h) v informačnom systéme úrazového poistenia (ďalej len „IS UP“) boli realizované nasledovné zmeny:

- úprava a rozšírenie funkcionality IS DAUP o požiadavky, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe a legislatívnych zmien, najmä v nadväznosti na uznanie ochorenia COVID-19 za chorobu z povolania, legislatívnymi zmenami boli upravené podmienky nároku na úrazový príplatok z dôvodu ochorenia COVID-19,
- pravidelná valorizácia úrazových rent a pozostalostných úrazových rent,
- implementácia spracovania ePN v IS DAUP, nových komunikačných kanálov:
 - nové prepojenie s EKP (zamestnávateľa a poškodení),
 - nové prepojenie s IS NP a LPČ (hromadné sťahovanie začiatku DPN a konca DPN spolu so súvisiacimi údajmi),
 - úprava existujúceho prepojenia JS6 (rozšírenie o nové položky a ich spravovanie/zápis v IS DAUP),

- implementácia úprav v súvislosti s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 390/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2022,
 - implementácia úprav, ktorá vznikla na základe uzatvoreného Dodatku č. 2 k Dohode o spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov s Ministerstvom financií Slovenskej republiky za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy;
 - implementácia úprav, ktorá vznikla na základe uzatvoreného Dodatku č. 2 k Dohode o poskytovaní súčinností s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky za účelom zisťovania ekonomického zázemia detí a žiakov z najmenej rozvinutých okresov,
 - rozšírenie funkcionality v oblasti využívania referenčných údajov (ďalej len „RFO SP“) o dĺžku trvania rodinného vzťahu pre prípady, ak týmito údajmi disponuje RFO SP;
- i) **v Automatizovanom systéme správy registratúry (ASSR) boli prevedené uvedené zmeny:**
- EESSI - automatická evidencia prijatých a odoslaných BUC a SED na/z PB SR a prepojenie EESSI Evidenčného modulu so súčasným ASSR,
 - OverSi - funkcionality rozšírenia potvrdení o nemocenských dávkach fyzických osôb portálu OverSi,
 - ASSR - príprava výstupných elektronických formulárov, rozhodnutí a súvisiacich dokumentov agendy PD A1,
 - ASSR - príprava komplexného vstupného elektronického formuláru PD A1, ktorý pozostáva z 8 formulárov. Požiadavka zároveň zahŕňa aj funkcionality odosielania stavov doručenia a doručeníek späť do aplikácie NASP z eForm modulu;
- j) **v oblasti informačného systému finančného riadenia SAP a SAP PI sa v roku 2021 uskutočnili nasledovné zmeny:**
- legislatívne zmeny, týkajúce sa poskytnutia finančných prostriedkov tzv. kurzarbeit podľa § 10 ods.1 písm. b) zákona č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - úprava výkazov z dôvodu vzniku nových finančných položiek,
 - zavedenie nových mzdových druhov a kódov neprítomnosti,
 - legislatívna zmena - nová dávka základného fondu nemocenského poistenia - tehotenské.

Príprava a realizácia projektov v oblasti informatiky

9.3.

a) elektronická výmena dát o sociálnom zabezpečení (EESSI)

V súvislosti s elektronickou výmenou údajov o sociálnom zabezpečení s inštitúciami sociálneho zabezpečenia iných členských štátov Európskej únie a Európskeho združenia voľného obchodu, Sociálna poisťovňa pokračovala v posilňovaní šifrovanej elektronickej komunikácie na účely zvýšenia efektivity, bezpečnosti a finančnej úspornosti v prípadoch zamestnancov a SZČO, ktorí získali doby poistenia vo viacerých štátoch Európskej únie a Európskeho združenia voľného obchodu. Do produkčného prostredia EESSI boli v roku 2021 nasadené útvary pobočiek a ústredia Sociálnej poisťovne v oblastiach:

- úrazového poistenia od 4. januára 2021,
- uplatniteľných právnych predpisov od 5. júla 2021,
- dávok v nezamestnanosti od 6. septembra 2021,

- cezhraničného vymáhania pohľadávok od 4. októbra 2021 a
- nemocenského poistenia od 5. júla 2021.

Zamestnanci Sociálnej poisťovne využili v roku 2021 službu elektronickej komunikácie v rozsahu 377 015 prijatých a odoslaných dokumentov. Finančné náklady by v prípade papierového spracovania a využitia poštového styku pri odoslaných správach v roku 2021 predstavovali 1 550 757, 60 eur. Podľa údajov Európskej komisie Sociálna poisťovňa medzi prvými z dotknutých štátov Európskej únie a Európskeho združenia voľného obchodu nasadila najaktuálnejšiu verziu APV RINA do produkčného prostredia.

Sociálna poisťovňa pri tejto príležitosti kontinuálne zjednodušuje prácu zamestnancov s aplikačným programovým vybavením - APV EESSI s cieľom urýchliť a racionalizovať poskytovanie dávok sociálneho poistenia a zabezpečovania súvisiacich služieb. Na uvedené účely boli v roku 2021 implementované nové funkcionality NASP, ktorú Sociálna poisťovňa používa na výkon EESSI:

- integrácia Modulu REF (register európskych formulárov) na ASSR (automatizovaný systém správy registratúry),
- integrácia NASP na IS PvNGP,
- preklápanie údajov do SEDov (štruktúrovaných elektronických dokumentov),
- integrácia Modulu REF na register právnických osôb Sociálnej poisťovne,
- faksimile v Module REF,
- štatistické zostavy a iné požiadavky sekcie dôchodkového poistenia a odboru poistného,
- rozvoj NASP pre oblasť uplatniteľných právnych predpisov,
- modul REF a stavy interných spisov,
- integrácia Modulu interných spisov NASP na platformu AIS DP a IS DP,
- automatický routing v procese „určenie uplatniteľných právnych predpisov“ - LA_BUC_02,
- implementácia P5000 obdobia poistenia/bydliska – do platformy AIS DP a IS DP.

K 31. decembru 2021 Európska komisia ukončila podporu a prevádzku aplikácie RINA, ktorá tvorí základný modul APV EESSI v Sociálnej poisťovni. So zámerom zachovať aktuálnu infraštruktúru APV EESSI sa Sociálna poisťovňa koncom roka 2021 stala členom konzorcia 22 členských štátov Európskej únie a Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré uzatvorili dohodu o Spoločnom verejnom obstarávaní (Joint Procurement Agreement - JPA). Jej cieľom je spoločnými silami financovať rozvoj a podporu modulu RINA ako základného komponentu APV EESSI.

Sociálna poisťovňa spravuje jediný prístupový bod Slovenskej republiky do zabezpečenej európskej siete aj pre ostatné inštitúcie sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky. Inštitúcie sociálneho zabezpečenia využili službu transeurópskej elektronickej komunikácie v roku 2021 v rozsahu celkom 653 148 dokumentov. Náklady na službu inštitúcie sociálneho zabezpečenia refundovali Sociálnej poisťovni podľa podielu odoslaných dokumentov. Finančné náklady by v prípade papierového spracovania a využitia poštového styku pri odoslaných správach inštitúciami sociálneho zabezpečenia v roku 2021 predstavovali 2 448 813 eur;

b) projekt Elektronická práceneschopnosť (ePN)

Projekt ePN sa nachádza v realizačnej fáze. V súlade so schváleným vecným návrhom riešenia z 18. marca 2021 Sociálna poisťovňa v spolupráci s dodávateľmi a Národným centrom zdravotníckych informácií pripravila technický návrh riešenia a jednotlivé moduly boli nasadené v testovacom prostredí, kde prebieha integračné testovanie. Potrebná

legislatíva bola schválená vládou Slovenskej republiky a bola prejednávaná v prvom čítaní v Národnej rade Slovenskej republiky 24. marca 2022 s účinnosťou od 1. júna 2022;

c) elektronická výmena údajov medzi Sociálnou poisťovňou a Českou správou sociálneho zabezpečenia

V októbri 2021 bola podpísaná Dohoda o elektronickej výmene údajov medzi Sociálnou poisťovňou a Českou správou sociálneho zabezpečenia. Informácie o žití poberateľov dôchodkov, ktoré sú legislatívnou podmienkou vyplácania dôchodku do zahraničia, si od začiatku roka 2022 inštitúcie medzi sebou vymieňajú elektronickou formou. Poberatelia dávky dôchodkového poistenia tak ušetria čas i peniaze pri overovaní podpisu na papierových potvrdeniach. Sociálna poisťovňa v tejto súvislosti upustila od kontroly žitia poberateľov dôchodkov z dôchodkového systému Slovenskej republiky;

d) elektronická komunikácia so súdnymi exekútormi

S cieľom zvýšenia miery automatizácie a zníženia administratívnej záťaže tak pre súdnych exekútorov, ako aj pre zamestnancov Sociálnej poisťovne, sa v druhom polroku 2021 zrealizovali pracovné stretnutia so zástupcami Slovenskej komory exekútorov s cieľom získania údajov v elektronickej forme transformáciou troch druhov podaní z papierovej do štruktúrovanej elektronickej formy (exekučný príkaz, príkaz na začatie exekúcie a príkaz na odblokovanie príjmov) tak, aby v prvom polroku 2022 bola spustená pilotná prevádzka nasadenia vyššie uvedených podaní pre agendu dôchodkového poistenia, čím sa urýchlili vybavovanie podaní nárazovo doručených Sociálnej poisťovni a postup Sociálnej poisťovne v exekučnom konaní;

e) elektronická výmena údajov medzi Sociálnou poisťovňou a bankami

V rámci ďalšieho skvalitňovania služieb občanom pristúpila Sociálna poisťovňa k rokovaniam so Slovenskou bankovou asociáciou s cieľom zjednodušenia a zautomatizovania súčasného spôsobu overovania majiteľa účtu papierovým potvrdením z banky tak, aby overovanie majiteľa účtu pre agendu spisovania žiadosti o dôchodok prebiehalo automatizovane a elektronicky priamo pri návšteve občana v pobočke Sociálnej poisťovne a prostredníctvom doplnených funkcionalít do príslušných IS a prepojením s bankovým sektorom. Tým sa skráti vybavovanie žiadostí o vyplácanie dôchodku na účet v banke.

Záver

Výročná správa o činnosti Sociálnej poisťovne za rok 2021 informuje o činnosti jej orgánov a organizačných zložiek podľa zákona o sociálnom poistení a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone dôchodkového poistenia, nemocenského poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, starobného dôchodkového sporenia, lekárskej posudkovej činnosti, právnej služby a legislatívy, ekonomiky a správy fondov Sociálnej poisťovne, kontrolnej činnosti, prevádzkovo-technickej činnosti a správy informačných systémov.

Sociálna poisťovňa k 31. decembru 2021 vyplácala 1 746 209 dôchodkov, z toho 1 713 913 na územie Slovenskej republiky. Z počtu vyplácaných dôchodkov na územie Slovenskej republiky bolo vyplatených 1 096 225 starobných dôchodkov, 11 992 predčasných starobných dôchodkov, 246 511 invalidných dôchodkov, 338 882 vdovských a vdoveckých dôchodkov, 19 075 sirotských dôchodkov, 1 075 sociálnych dôchodkov, 152 dôchodkov manželky a jeden úrazový dôchodok.

Počet žiadostí o dôchodok zo starobného dôchodkového sporenia bol minulý rok 7 985, pričom 7 242 (teda o viac ako 90 %) z nich bolo spísaných v Sociálnej poisťovni a 743 v DSS. Medziročný nárast počtu žiadostí spísaných Sociálnou poisťovňou predstavuje 82,92 %.

V roku 2021 Sociálna poisťovňa vyplatila 3 088 843 nemocenských dávok, 140 828 úrazových dávok, 658 151 dávok v nezamestnanosti a 1 295 dávok garančného poistenia.

V rámci kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu posudkoví lekári Sociálnej poisťovne vykonali v roku 2021 kontrolu u 323 965 dočasne práceneschopných osôb, na účely dôchodkového poistenia posúdili 79 114 prípadov a na účely úrazového poistenia 3 411 prípadov.

Príjmy Sociálnej poisťovne v roku 2021 (bez prevodu z minulých rokov) dosiahli výšku 9 886,1 mil. eur, čo je 102,26 %-né plnenie schváleného rozpočtu na rok 2021. Zdroje Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2021, vrátane prevodu prostriedkov z minulého roka (v súlade so schválenou účtovnou závierkou Sociálnej poisťovne za rok 2020), predstavovali 10 542,9 mil. eur. Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne v roku 2021 dosiahli výšku 9 696,9 mil. eur, čo je 100,70 %-né plnenie schváleného rozpočtu na rok 2021. Hospodárenie Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2021 skončilo bilančným rozdielom 845,9 mil. eur, čo je o 259,7 mil. eur viac, ako sa predpokladalo v schválenom rozpočte na rok 2021.

Dôchodkovým správcovským spoločnostiam boli v roku 2021 postúpené príspevky na starobné dôchodkové sporenie vo výške 976,4 mil. eur, čo je v porovnaní so schváleným rozpočtom viac o 86,2 mil. eur.

Ukazovateľ úspešnosti výberu poistného Sociálnou poisťovňou bol za obdobie január až december 2021 na úrovni 99,01 %.

Pohľadávky Sociálnej poisťovne evidované k 31. decembru 2021 dosiahli výšku 931 767,1 tis. eur a oproti stavu k 31. decembru 2020 sa zvýšili o 95 882,1 tis. eur.

V roku 2021 bolo Sociálnou poisťovňou vykonaných u zamestnávateľov 9 889 vonkajších kontrol. Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola skontrolovaná za 202 339 zamestnancov. Počas výkonu vonkajších kontrol zamestnávatelia uhradili poistné v sume 3 732 299,70 eur, ktoré sa vzťahovalo ku kontrolovanému obdobiu. Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 1 138 472,04 eur.

Pandemická situácia aj v roku 2021 mimoriadne ovplyvnila vyťaženosť zamestnancov Sociálnej poisťovne, pričom najväčší nárast práce Sociálna poisťovňa zaznamenala v agende nemocenského poistenia, a to nárast v počte vyplatených nemocenských dávok oproti roku 2020 o cca 10 %, oproti bežnému roku pred pandémiou však o viac ako cca 50 %, ďalej v agende dôchodkového poistenia, najmä nárast v počte spracovaných a vybavených žiadostí o dôchodok o cca 20 % oproti roku 2020. Zvýšený bol aj výkon v agende lekárskej posudkovej činnosti, a to v spojitosti s vysokými počtami evidovaných dlhodobých pracovných neschopností.

Zamestnanci Sociálnej poisťovne dokázali zvládnuť nárast agendy za súčasnej absencie kolegov z dôvodu pandémie a operatívne implementovať zvýšený počet novelizácií zákona o sociálnom poistení a ďalších právnych predpisov s dopadom na činnosť Sociálnej poisťovne, mnohokrát s krátkou legisvakačnou lehotou, aj vďaka nadčasovým hodinám.

Podrobnejšie údaje o výkone jednotlivých činností Sociálnej poisťovne v roku 2021 boli priebežne prerokúvané na zasadnutiach dozornej rady a zverejnené na webovom sídle Sociálnej poisťovne.